

๖๖ ปี กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์

ประจำปี

2556

๖๖ ปี กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน

สหกรณ์ออมทรัพย์

ประจำปี
2556

ชื่อหนังสือ : รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
สหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2556

ISBN : 978-616-364-002-4

เจ้าของ : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
12 ถนนกรุงเกษม แขวงวัดสามพระยา
เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200
โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 2113-2114
www.cad.go.th
Email : statistic@cad.go.th

จำนวนหน้า : 120 หน้า

จำนวนพิมพ์ : 250 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 1 : พฤษภาคม 2557

จัดทำโดย : บริษัท บอร์น ทู บี พับลิชชิง จำกัด
53/1 หมู่ 7 ต.สวนหลวง อ.กระทุ่มแบน
จ.สมุทรสาคร 74110
โทร. 0-2813-7378
Email : porsche_harley@hotmail.com

บทสรุป

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2556

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2556 เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ข้อมูลทางการเงินการบัญชี เพื่อให้ทราบผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน รวมทั้งผลสรุปการวิเคราะห์ประเมินประสิทธิภาพในการบริหารการเงินในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยจัดการข้อมูล วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของรายการต่างๆ โดยใช้ค่ารวม (Total) และร้อยละ (Percentage) ของค่ารวม วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratios Analysis) และวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Common Size Analysis) ข้อมูลที่นำเสนอจึงเป็นสารสนเทศ เพื่อหน่วยงานของรัฐและผู้เกี่ยวข้อง จะนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือสถาบันเกษตรกรและสหกรณ์

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์) ประจำปี 2556 สำหรับสหกรณ์ที่มีปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556 รวบรวมประมวลผล ณ วันที่ 30 กันยายน 2556 ภาพรวมระบบสหกรณ์ออมทรัพย์มีจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนทั้งสิ้น 1,432 แห่ง เป็นสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบจำนวน 1,365 แห่ง ในจำนวนนี้รวบรวมข้อมูลได้จำนวน 1,334 แห่ง และไม่พร้อมรับการตรวจสอบ จำนวน 31 แห่ง ส่วนที่เหลือเป็นสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบจำนวน 67 แห่ง เนื่องจากอยู่ในสถานภาพเลิก/ชำระบัญชี ทั้งนี้เมื่อแยกรูปแบบตามกลุ่มอาชีพของสมาชิกสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ จำแนกเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ 755 แห่ง สหกรณ์ออมทรัพย์ภาครัฐวิสาหกิจ 51 แห่ง และ

สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคเอกชน 528 แห่ง โดยส่วนใหญ่จัดตั้งในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลมากที่สุด 534 แห่ง รองลงมาได้แก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 195 แห่ง มีจำนวนสมาชิกโดยรวมทั้งประเทศกว่า 2.87 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 4.06 ของประชากรทั้งประเทศ (* ณ มี.ค. 2556 จำนวนประชากรทั้งประเทศ จำนวน 64.9 ล้านคน) สมาชิกส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลางที่มีรายได้ประจำ การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วต่อเนื่องตลอด 10 ปีที่ผ่านมา ไม่ว่าจะเป็นขนาดของสหกรณ์ที่จัดเป็นขนาดใหญ่ – ใหญ่มาก ร้อยละ 89.28 ดำเนินธุรกิจ โดยรวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 1.46 ล้านล้านบาทต่อปี หรือเฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 122,139 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.08 เมื่อเทียบกับปี 2555 ธุรกิจที่ดำเนินงาน มียอดสูงสุดได้แก่ ธุรกิจการให้เงินกู้แก่สมาชิก คิดเป็นร้อยละ 71.97 ของธุรกิจทั้งสิ้น มูลค่าสินทรัพย์กว่า 1.70 ล้านล้านบาท **หากพิจารณาเปรียบเทียบกับระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศพบว่าสินทรัพย์ในระบบสหกรณ์ออมทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 12.81 ของสินทรัพย์รวมในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในปีเดียวกันที่มียอดสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 13.25 ล้านล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ปีก่อน 1.52 ล้านล้านบาท หรือ ร้อยละ 12.93

ผลการดำเนินงานส่วนใหญ่ประสบผลสำเร็จมีผลกำไร จำนวน 1,299 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 97.38 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น ผลประกอบการมีรายได้รวม 96,510.06 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายรวม 42,611.33 ล้านบาท ก่อให้เกิดผลกำไรสุทธิ 53,898.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.85 โครงสร้างเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ยังคงพึ่งพาทุนภายในที่ได้จากการซื้อหุ้นเพิ่มของสมาชิกทุกเดือน ตลอดจนเงินรับฝากจากสมาชิกเป็นส่วนใหญ่ โดยแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่มาจากหนี้สินร้อยละ 53.11 หนี้สินดังกล่าวเป็นเงินรับฝากของสมาชิกร้อยละ 28.56 เงินกู้ยืมระยะสั้น

*ที่มา มหาวิทยาลัยมหิดล สถาบันวิจัยประชากรและสังคม (http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsr-th/population_thai.html)

**ที่มา ธนาคารแห่งประเทศไทย

และระยะยาวร้อยละ 22.58 เงินรับฝากจากภายนอกและหนี้สินอื่นร้อยละ 1.97 ด้านแหล่งเงินทุนที่เหลือเป็นส่วนของทุนสหกรณ์ ร้อยละ 46.89 โดยจำแนกเป็น หุ่นของสมาชิกร้อยละ 39.51 ทุนสำรองและอื่นๆ ร้อยละ 7.38 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เงินทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่นำไปขยายตัวด้านสินเชื่อกับสมาชิก จำแนกเป็นเงินให้กู้ยืม ระยะสั้น ร้อยละ 9.46 และเงินให้กู้ยืมระยะยาวร้อยละ 72.26 ของเงินทุนทั้งสิ้น การให้สินเชื่อดังกล่าวพบว่าการปรับเพิ่มวงเงินให้กู้ยืมเพิ่มสูงขึ้นพร้อมขยายระยะเวลา การชำระหนี้ ด้านคุณภาพของลูกหนี้พบว่าในรอบปี 2556 มีลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิด รายได้ (NPL) จำนวนเงิน 2,102.44 ล้านบาท เทียบเป็นร้อยละ 0.16 ของลูกหนี้ คงเหลือทั้งสิ้น ซึ่งสหกรณ์ควรติดตามลูกหนี้ให้ชำระหนี้เป็นไปตามสัญญา เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดหนี้ด้วยคุณภาพอันก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์ นอกจากนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์รูปแบบย่อยบางแห่ง เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัย สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ และสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคเอกชน มีสภาพคล่องที่ต้องนำไปบริหารโดยลงทุนในตราสารหนี้ต่างๆ เพื่อจะได้รับส่วนเกิน ของเม็ดเงินที่สร้างกำไรให้องค์กรในรูปของเงินลงทุนระยะสั้น ร้อยละ 1.98 ลดลง จากปีก่อน ร้อยละ 28.96 และเงินลงทุนระยะยาว ร้อยละ 9.98 ของเงินทุนทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.06 ณ วันสิ้นปีมีผลจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน เนื่องจากมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้และตราสารทุนเพิ่มลดตามภาวะตลาดเป็น ผลกำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น จำนวน 2,849.54 ล้านบาท

โครงสร้างระบบการเงินของสหกรณ์ส่วนใหญ่ที่รับเงินฝากประเภทเงินฝาก ออมทรัพย์มีสัดส่วนสูงกว่าเงินรับฝากประจำ และนำเงินรับฝากดังกล่าวไปลงทุน ระยะยาวมากกว่าระยะสั้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินของแต่ละสหกรณ์ ควรปรับกลวิธีการสร้างเงินออมระยะยาวให้เห็นความจำเป็นในการออมเพื่อเตรียมพร้อม เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การส่งเสริมให้เกิดการออมระยะยาวมากขึ้น จึงเป็นการลดความเสี่ยง

การลงทุนที่ได้รับผลตอบแทนสูงย่อมมีความเสี่ยงสูงตามไปด้วยจึงอาจส่งผลต่อการบริหารงานของสหกรณ์ที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นสำหรับสหกรณ์ที่นำเงินส่วนเกินไปลงทุน ในปัจจุบันรูปแบบการลงทุนของสหกรณ์มีความหลากหลายและมีความซับซ้อนสูง สหกรณ์เป็นองค์กรธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ต้องมีการแข่งขันกับธุรกิจอื่นๆ เพื่อความอยู่รอดฉะนั้นไม่ควรละทิ้งหลักการอุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ และที่สำคัญต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินกิจการ เพื่อให้สหกรณ์เติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

คำนำ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทเป็นหน่วยงานหลักในการตรวจสอบบัญชี พัฒนาระบบการจัดทำและบริหารการเงิน การบัญชีให้กับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรทั่วประเทศ ด้วยวิสัยทัศน์ “พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์และสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง โปร่งใส ก้าวไกลด้วยไอที นำบัญชีสู่เกษตรกร” โดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ มีหน้าที่ส่วนหนึ่งในการให้บริการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเงินการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อรายงานภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ให้ทราบ ความเคลื่อนไหวทางการบริหาร ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในแต่ละรอบปี ตลอดจนสรุปผลการวิเคราะห์และข้อสังเกต อันจะเป็น ประโยชน์ในการศึกษา และพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เจริญก้าวหน้า

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2556 ได้รวบรวมข้อมูลทางการเงินการบัญชีจากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์ออมทรัพย์ (ยกเว้นชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์) สำหรับสหกรณ์ที่มีปีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2556 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556 รวบรวมประมาณผล ณ วันที่ 30 กันยายน 2556 โดยรวม ทั้งประเทศที่ได้รับการตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อการเงินเสร็จเรียบร้อยแล้ว

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์หวังว่า รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์เล่มนี้ คงอำนวยความสะดวกในด้านข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนา สถาบันสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น รวมทั้งด้านการศึกษา ค้นคว้า อ้างอิง แก่ส่วนราชการและบุคคลทั่วไป

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เมษายน 2557

<http://statistic.cad.go.th>
โทร. 0 2628 5240 – 59 ต่อ 2114

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทสรุป	1
คำนำ	5
สารบัญเรื่อง	6
สารบัญภาพ	8
สารบัญตาราง	9
บทที่ 1 บทนำ	11
1.1 หลักการและเหตุผล	11
1.2 วัตถุประสงค์	12
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	13
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
1.5 นิยามศัพท์	14
บทที่ 2 วิธีการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล	21
2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล	21
2.2 วิธีการจัดทำ	21
2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล	21
บทที่ 3 การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์	29
3.1 จำนวนสหกรณ์	29
3.2 จำนวนสมาชิก	33
3.3 การสะสมเงินค่าหุ้น	35
3.4 ธุรกิจของสหกรณ์ระหว่างปี	37
3.5 ผลการดำเนินงาน	45
3.6 ฐานะการเงิน	50

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
3.7 แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนสหกรณ์ออมทรัพย์	58
3.8 ทุนดำเนินงาน	67
บทที่ 4 ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์	69
4.1 ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน	76
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	85
5.1 บทสรุป	85
5.2 ข้อเสนอแนะ	85
ภาคผนวก	87
ตารางสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบ 5 ปี (2552-2556)	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 แสดงจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนในรอบปี 10 ปี (2546 -2556)	31
2 แสดงจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ ปี 2556	32
3 แสดงจำนวนสมาชิกในรอบปี 5 ปี (2552-2556)	33
4 แสดงการกระจายตัวของสมาชิกเป็นรายภาค ปี 2556	34
5 แสดงจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์แยกตามรูปแบบย่อย ปี 2556	34
6 แสดงการสะสมเงินค่าหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556	36
7 แสดงเงินรับฝากคงเหลือทั้งสิ้นของสหกรณ์ ปี 2556	41
8 แสดงเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556	43
9 แสดงการเปรียบเทียบเงินรับฝากและเงินให้กู้ยืมของสมาชิกคงเหลือในรอบ 10 ปี	43
10 แสดงเงินให้กู้ระหว่างสหกรณ์คงเหลือแยกตามรูปแบบย่อย ปี 2556	44
11 แสดงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี	49
12 แสดงผลกำไรสุทธิ ปี 2556 แยกตามรูปแบบย่อย	49
13 แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ ประจำปี 2556 (ด้านสินทรัพย์)	53
14 แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบ 5 ปี (ด้านหนี้สินและทุน)	58
15 แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงาน ในรอบปี 2556	68

สารบัญตาราง

ตารางสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ในรอบ 5 ปี (2552-2556)

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน	88
2 จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ	88
3 จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ	89
4 จำนวนสมาชิก	89
5 การถือหุ้นของสมาชิก	90
6 สรุปการรับฝากเงิน	90
6.1 การรับฝากเงินจากสมาชิก	91
6.2 การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น	91
6.3 การรับฝากเงินจากอื่นๆ ที่ไม่ใช่สมาชิกและอื่นๆ	92
7 สรุปการให้เงินกู้	92
7.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิกระยะสั้น	93
7.2 การให้เงินกู้แก่สมาชิกระยะปานกลาง	93
7.3 การให้เงินกู้แก่สมาชิกอื่นๆ	94
7.4 การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น	94
7.5 ทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้	95
8 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	96
9.1 การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์	98
9.2 ต้นทุนการรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10.1 การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์	101
10.2 ต้นทุนการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์	103
11 การให้บริการและส่งเสริมการตลาด	103
12 สรุปปริมาณธุรกิจของสหกรณ์	104
13 รายได้อื่น	105
14 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน	106
15 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	108
16 ฐานะการเงินของสหกรณ์	110
- ส่วนของสินทรัพย์	110
- ส่วนของหนี้สิน	115
- ส่วนของทุน	116
17 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน	117

1.1 หลักการและเหตุผล

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีบทบาทสำคัญในการเป็นองค์กรพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการเงิน และการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรของประเทศให้เกิดความโปร่งใส เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ อีกทั้งยังเป็นกำลังสำคัญในการสร้างบุคลากรในขบวนการสหกรณ์ให้เป็นนักบริหารงานบัญชีสหกรณ์สู่ความเป็นมืออาชีพ รวมทั้งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและติดอาวุธทางปัญญา โดยพันธกิจเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พัฒนาระบบบัญชีและการสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานพัฒนาระบบการกำกับดูแลและสอบบัญชีโดยภาคเอกชน ให้คำปรึกษาแนะนำและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชี การตรวจสอบกิจการพัฒนาเทคโนโลยีและรายงานภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ตลอดจนเสริมสร้างความรู้ และส่งเสริมการจัดทำบัญชีแก่สมาชิกสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร กลุ่มอาชีพ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเป้าหมายตามโครงการพระราชดำริ รวมถึงส่งเสริมความรู้ด้านการจัดทำบัญชีแก่เกษตรกร เยาวชน ประชาชนทั่วไป พัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบัญชีและการสอบบัญชีแก่ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชี ผู้ตรวจสอบกิจการและบุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์ตามนโยบายของรัฐบาล มุ่งพัฒนาประสิทธิภาพการตรวจสอบบัญชีและระบบการบริหารจัดการด้วยวิสัยทัศน์ “พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการเงินการบัญชีของสหกรณ์และสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง โปร่งใส ก้าวไกลด้วยไอที นำบัญชีสู่เกษตรกร”

สหกรณ์ออมทรัพย์ เกิดจากการรวมกลุ่มบุคคลในหน่วยงานเดียวกัน รวมกลุ่มอาชีพหรืออาศัยอยู่ในท้องถิ่นเดียวกัน เพื่อจัดตั้งเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ ด้วยวัตถุประสงค์ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์อย่างต่อเนื่อง และให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่สมาชิกที่มีความจำเป็นหรือเพื่อการอันเป็นประโยชน์ นอกจากนี้จะให้สมาชิกออมเงินในรูปของค่าหุ้นเป็นรายเดือนแล้วสมาชิกอาจนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์มีบริการด้านเงินฝากเช่นเดียวกับสถาบันการเงินโดยทั่วไป ผลการดำเนินงานจะจัดสรรกำไรส่วนหนึ่งเป็นสวัสดิการของสมาชิก โดยยึดถืออุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์เป็นแนวทางในการดำเนินงาน อันจะช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของมวลสมาชิก ให้อยู่ดีมีสุข โดยการช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รายงานผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556 เป็นรายงานสรุปผลการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงิน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์ออมทรัพย์ (ยกเว้น ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์) ทั่วประเทศ นำมาสรุปผลการวิเคราะห์ ประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน นำไปวางแผนกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนางานสหกรณ์ อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ในรอบปี 2556 และการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับปีก่อน
2. เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจ โดยการใช้อัตราส่วนทางการเงิน และประเมินประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาพรวมทั้งประเทศ
3. เพื่อจัดทำสถิติการเงินเปรียบเทียบในรอบ 5 ปี (2552 - 2556) ของสหกรณ์ออมทรัพย์ อันจะเป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์วิจัยงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ต่อไป

1.3 ขอบเขตของการศึกษา

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2556 ได้รวบรวมข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วประเทศ จากงบการเงินและรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี ซึ่งเป็นข้าราชการของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้ชำนาญการด้านตรวจสอบบัญชี และผู้สอบบัญชีภาคเอกชนที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์กับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีปีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556 มีจำนวนตามทะเบียนทั้งสิ้น 1,432 สหกรณ์

ในส่วนของการรวบรวมข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ได้ทำการประมวลผลตัดยอดข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2556 มีจำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ 1,365 สหกรณ์ จำแนกเป็นสหกรณ์ที่ตรวจสอบได้ 1,334 สหกรณ์ ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ 31 สหกรณ์ และจำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ 67 สหกรณ์ เนื่องจากในแต่ละปีมีสหกรณ์ที่อยู่ในสถานภาพเลิก/ชำระบัญชี

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงผลการดำเนินธุรกิจ และฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจของผู้บริหาร สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน และกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนางานสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป
2. เพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหวทางด้านธุรกิจ ผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ เพื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน นำไปใช้ในการกำหนดนโยบายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนสถาบันเกษตรกร สถาบันการศึกษาต่างๆ นำไปศึกษาค้นคว้างานสหกรณ์ต่อไป
3. เพื่อการเผยแพร่และให้การสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลืองานด้านสหกรณ์ ให้พัฒนาเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

1.5 นิยามศัพท์

ส่วนหนึ่งของรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน ประจำปี 2556 ของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้เกี่ยวข้องกับคำนิยาม ดังนี้

สหกรณ์ออมทรัพย์ คือ สถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิก เป็นบุคคลที่มีเงินเดือนและค่าจ้าง ซึ่งมีอาชีพในหน่วยงานหรือสถานประกอบการเดียวกัน หรืออาศัยอยู่ในชุมชนเดียวกัน มีวัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่สมาชิกเมื่อเกิดความจำเป็น หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์อภย โดยยึดมั่นอยู่ในพื้นฐานของความยุติธรรมและเสมอภาค สหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยเป็นสหกรณ์ชนิดจำกัดความรับผิดชอบ คือ สหกรณ์ข้าราชการจำกัดสินใช้ ได้จัดตั้งเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกในประเทศไทย เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2492 ต่อมาได้ขยายไปยังกลุ่มข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และองค์กรอื่นๆ

ทั้งนี้ยังได้จัดแบ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ออกเป็นรูปแบบย่อยๆ ตามการกระจายตัวของสมาชิกตามลักษณะกลุ่มอาชีพที่สมาชิกสังกัด ดังนี้

ภาคราชการ หมายถึง หน่วยงานของภาคราชการที่สมาชิกรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ ได้แก่

- สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ
- สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร
- สหกรณ์ออมทรัพย์ครู
- สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
- สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล / สาธารณสุข
- สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ

ภาครัฐวิสาหกิจ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดตั้งโดยการรวมตัวของสมาชิกในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจต่างๆ เช่น การไฟฟ้า การประปา ธนาคาร เป็นต้น

ภาคเอกชนและอื่นๆ หมายถึง หน่วยงานของบริษัทเอกชนทั้งหมดที่รวมตัวกัน จัดตั้งสหกรณ์ให้บริการในรูปแบบของโรงพยาบาล โรงงานอุตสาหกรรม องค์การอิสระ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่เกี่ยวกับการออมทรัพย์และช่วยเหลือทางด้านการเงินซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก โดยไม่คำนึงถึงกำไร แต่จะมีกำไรจากการดำเนินงาน แล้วจัดสรรกำไรคืนให้กับสมาชิก การดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์ออมทรัพย์ได้รับการยกเว้นภาษี เนื่องจากดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยไม่มุ่งหวังการแสวงหาผลกำไรและมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

1. การส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลัก แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

ก. ส่งเสริมการออมทรัพย์โดยการถือหุ้น กำหนดให้สมาชิกส่งชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือน และจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินอัตราที่กฎหมายสหกรณ์กำหนด

ข. ส่งเสริมการออมทรัพย์โดยการรับฝากเงิน สหกรณ์จะมีการให้บริการด้านเงินฝากแก่สมาชิกทั้งประเภทประจำ ออมทรัพย์ และออมทรัพย์พิเศษ โดยให้ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยในอัตราเดียวหรือสูงกว่าธนาคารพาณิชย์

2. การให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์จะนำเงินค่าหุ้นและเงินฝากของสมาชิกมาใช้หมุนเวียนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นหรือขาดแคลนทางเศรษฐกิจกู้ยืม โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าเงินกู้ในภาคเอกชน การให้เงินกู้แก่สมาชิกจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

ก. เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน

ข. เงินกู้สามัญ

ค. เงินกู้พิเศษ

3. ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

4. ซื้อหุ้นของธนาคาร ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์

5. ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์ สหกรณ์อื่นหรือของสถาบันซึ่งประกอบธุรกิจ อันทำให้เกิดความสับสน หรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

6. ซื้อพันธบัตรรัฐบาลหรือพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ ออกตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน ซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินและตราสารการเงิน

7. ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

8. ให้การสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัวสมาชิก

9. กระทำการต่างๆ ตามที่อนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กล่าวข้างต้น

หลักการของสหกรณ์ออมทรัพย์

หลักการของสหกรณ์ออมทรัพย์มีหลักการเช่นเดียวกับสหกรณ์ทั่วไปคือ ยึดหลักความสมัครใจ หลักประชาธิปไตย หลักความยุติธรรม หลักการศึกษา ตลอดจนหลักความช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สหกรณ์ออมทรัพย์ได้ดัดแปลงหลักการสำหรับนำมาใช้ในการดำเนินงานดังนี้

1. เป็นสมาชิกด้วยความสมัครใจและไม่กีดกันการเข้าเป็นสมาชิกในหน่วยงานนั้นๆ

2. ควบคุมตามหลักประชาธิปไตยและดำเนินการอิสระ

3. จำกัดอัตราดอกเบี้ยทุนเรือนหุ้น

4. แบ่งส่วนเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์และจัดสรรกำไรสุทธิ เพื่อการพัฒนาสหกรณ์ และการจัดบริการเพื่อสาธารณประโยชน์

5. ส่งเสริมการศึกษาทางสหกรณ์

6. การร่วมมือระหว่างสหกรณ์

สมาชิก หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์ที่ได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์จำกัดแล้ว และหมายรวมถึงสมาชิกแรกตั้งสหกรณ์ด้วย

สมาชิกลาออก หมายถึง สมาชิกที่พ้นหรือขาดจากสมาชิกภาพด้วยสาเหตุต่างๆ ได้แก่ ตาย ลาออกจากสหกรณ์ ถูกให้ออกจากสหกรณ์ หรือขาดคุณสมบัติตามข้อบังคับของสหกรณ์และโอนหุ้นซึ่งตนถืออยู่ในสหกรณ์ไปหมดแล้ว

ปีบัญชี หมายถึง ระยะเวลา 1 ปี ที่สหกรณ์กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการวัดผลการดำเนินงานแสดงฐานะการเงิน

ปี 2556 หมายถึง ปีสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี สำหรับปีบัญชีตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556

ปี 2555 หมายถึง ปีสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่ได้รับการตรวจสอบบัญชีประจำปี สำหรับปีสิ้นสุดตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2554 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2555

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ หมายถึง ในรอบปีบัญชี สหกรณ์ได้ทำธุรกิจแต่ละด้านตามวัตถุประสงค์หลัก ได้แก่ ธุรกิจการรับฝากเงิน ธุรกิจการให้เงินกู้ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจให้บริการและส่งเสริม

ไม่ดำเนินธุรกิจ หมายถึง สหกรณ์ไม่เริ่มดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลักนับจากวันจดทะเบียน

ไม่ดำเนินงาน หมายถึง เป็นสหกรณ์ที่ไม่ดำเนินธุรกิจและหยุดดำเนินธุรกิจมาตั้งแต่จัดตั้งสหกรณ์

หยุดดำเนินธุรกิจ หมายถึง สหกรณ์ที่ไม่ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์หลักเพิ่มเติมระหว่างปี

ยังไม่ครบรอบปีบัญชี หมายถึง สหกรณ์ที่เพิ่งจดทะเบียนใหม่ ดำเนินงานยังไม่ถึงรอบปีทางบัญชี

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ หมายถึง ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีทางบัญชี ซึ่งคำนวณได้จากการนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ หากรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจะเป็นกำไรสุทธิ ในทางตรงกันข้ามหากค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้จะเป็นขาดทุนสุทธิ

กำไรสุทธิประจำปี หมายถึง ยอดคงเหลือของกำไรสุทธิที่นำไปหักขาดทุนสะสมแล้ว ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากกำไรสุทธิสูงกว่าขาดทุนสะสม

ทุนของสหกรณ์ หมายถึง ผลรวมของทุนเรือนหุ้น เงินสำรอง ทุนสะสมต่างๆ กำไรสุทธิ (ขาดทุนสุทธิ) รอยการจัดสรร และกำไร (ขาดทุน) ประจำปี

ทุนดำเนินงาน หมายถึง เงินหรือสินทรัพย์อื่นๆ ที่ตั้งไว้สำหรับดำเนินกิจการเพื่อหาผลประโยชน์ เพียงเพื่อความอยู่รอดของสหกรณ์เท่านั้น โดยทุนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเงินทุนของสหกรณ์เอง และส่วนที่ได้จากการกู้ยืม การสร้างเครดิตทางการค้า และหนี้สินที่สหกรณ์มีภาระผูกพันต้องชำระคืนในภายหน้า

การบริหารเงินทุนหมุนเวียน หมายถึง การกำหนดระดับเงินทุนหมุนเวียนสุทธิให้เหมาะสมกับสหกรณ์ โดยจัดการเกี่ยวกับแหล่งที่มาของเงินทุนและการใช้ไปของเงินทุนว่าควรจะเป็นเท่าไร ระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สหกรณ์มีเงินทุนหมุนเวียนเพียงพอที่ไม่กระทบกับการดำเนินงานของสหกรณ์

โครงสร้างทางการเงิน หมายถึง องค์ประกอบของเงินทุนที่จะต้องจัดหามาในรูปของหลักทรัพย์ทางการเงินประเภทต่างๆ และใช้ในการดำเนินงานให้ได้ผลตอบแทนกลับมา

สินทรัพย์หมุนเวียน หมายถึง เงินสดและสินทรัพย์ที่อาจขายหรือแปลงสภาพเป็นเงินได้ในเวลาอันสั้น ปกติจะถือเกณฑ์ภายใน 1 ปี ได้แก่ เงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร เงินลงทุนระยะสั้น ลูกหนี้ระยะสั้น (หักส่วนที่เป็นหนี้เสียแล้ว) เป็นต้น

หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง เป็นการผูกพันอันเกิดจากรายการซึ่งอยู่ในวงจรการดำเนินงาน เช่น วัสดุเพื่อใช้ในการผลิต หรือการให้บริการเพื่อหารายได้ หรือเป็นหนี้สินที่เกิดจากการดำเนินงานโดยตรง หรือการค้าประกันเงินกู้ยืมระยะสั้น โดยปกติจะภายใน 1 ปี เช่น เจ้าหนี้การค้า และตัวเงินจ่าย เงินมัดจำและเงินกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชี ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย ฯลฯ

ความเสี่ยง หมายถึง ความน่าจะเป็นอันเกิดจากเหตุการณ์ที่แตกต่างไปจากที่ประมาณการหรือคาดการณ์ไว้ อันจะก่อให้เกิดความเสียหาย หรือประสบความล้มเหลวหรือไม่บรรลุเป้าหมาย รวมถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่องานสหกรณ์

เงินลงทุนระยะสั้น หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ตั้งใจถือไว้ไม่เกินหนึ่งปี โดยจะขายเมื่อมีความต้องการเงินสด รวมทั้งส่วนของเงินลงทุนระยะยาวที่จะครบกำหนดไถ่ถอนภายในรอบหนึ่งปีบัญชีถัดไป

เงินลงทุนเพื่อค้า หมายถึง เงินลงทุนเพื่อเป้าหมายหลักในการหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาในช่วงเวลาสั้นไม่เกินสามเดือนนับแต่เวลาที่ลงทุน

เงินลงทุนเพื่อขาย หมายถึง เงินลงทุนที่จะถือไว้โดยไม่ระบุช่วงเวลาและอาจขายเพื่อเสริมสภาพคล่อง หรือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเปลี่ยนแปลง

เงินลงทุนทั่วไป หมายถึง เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่มีตลาดซื้อขายคล่องรองรับ

เงินฝากสหกรณ์อื่น หมายถึง เงินฝากในชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย และสหกรณ์ออมทรัพย์อื่น

เงินลงทุนระยะยาว หมายถึง หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ตั้งใจถือไว้เป็นระยะเวลานานเกินหนึ่งปี รวมถึงเงินลงทุนที่ไม่มีกำหนดอายุไถ่ถอน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน หมายถึง สินทรัพย์ประเภทที่ไม่อาจแลเห็นและจับต้องไม่ได้ มีลักษณะเป็นสิทธิต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

ทุนสำรอง หมายถึง ส่วนทุนของสหกรณ์ที่จากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ที่สหกรณ์จัดสรรไว้ตามข้อบังคับ รวมทั้งได้จากเงินอุดหนุน หรือสินทรัพย์ที่สหกรณ์ได้รับบริจาค โดยมีได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ว่าให้ใช้เพื่อการใด เงินโอนจากทุนสะสมต่างๆ ที่ได้จัดสรรเพื่อจัดให้มีสินทรัพย์และได้มีการจัดหาสินทรัพย์แล้ว เงินโอนจากทุนสะสมต่างๆ คงเหลือเมื่อสิ้นสุดวัตถุประสงค์ของทุนแล้ว ทั้งนี้ ทุนสำรองจะถอนจากบัญชีได้เพื่อชดเชยการขาดทุน หรือเพื่อจัดสรรเข้าบัญชีทุนสำรองให้แก่สหกรณ์ใหม่ที่ได้จดทะเบียนแบ่งแยกจากสหกรณ์เดิม

ทุนภายใน หมายถึง ทุนดำเนินงานส่วนที่อยู่ภายในสหกรณ์ทั้งที่เป็นทุนของสหกรณ์และของสมาชิก (ในฐานะเจ้าของสหกรณ์) ทั้งยังหมายรวมถึงเงินที่ยังอยู่ในระหว่างการบริหารจัดการ หรือการดำเนินงานของสหกรณ์ เช่น ทุนของสหกรณ์ เงินรับฝากสมาชิก และอื่นๆ อาทิ เงินสะสมเจ้าหน้าที่ สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่ เงินร่อยจ่ายคืน ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เงินรับบริจาค (ที่มีวัตถุประสงค์) ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ ฯลฯ

ทุนภายนอก หมายถึง ทุนดำเนินงานที่สหกรณ์จัดหาจากแหล่งภายนอก และมีภาระหนี้ผูกพันทางการเงินกับบุคคลหรือสถาบันภายนอก เช่น เงินกู้ยืมต่างๆ เครดิตทางการค้า ตัวเงินจ่าย เงินรับฝากของสหกรณ์อื่น ฯลฯ

เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง หมายถึง เงินที่สหกรณ์ส่งชำระหนี้ แต่ยังไม่อาจจำแนกเงินที่ส่งนั้นได้ว่าเป็นส่วนที่ชำระดอกเบี้ยและส่วนที่ชำระต้นเงินเป็นจำนวนเท่าใด

สภาพคล่องทางการเงิน หมายถึง สภาพที่สหกรณ์มีเงินสดจำนวนหนึ่ง ได้แก่ เงินสด เงินฝากธนาคาร ลูกหนี้เงินกู้ถึงกำหนดชำระ หัก ณ ที่จ่าย เมื่อรวมแล้วเพียงพอที่จะชำระหนี้เจ้าหนี้เงินกู้ยืมภายนอก เจ้าหนี้เงินรับฝาก ซึ่งเป็นสมาชิกเมื่อทวงถามตลอดจนเจ้าหนี้อื่นได้ตามกำหนดเวลา

วิธีการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากตัวเลขรายงานเก็บข้อมูลสถิติการเงินของสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ ที่มีรอบปีบัญชีสิ้นสุดในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556 โดยสรุปยอดเพื่อประมวลผลข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2556 นำมารวบรวมข้อมูลและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อนำเสนอเป็นรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินประจำปี 2556 ของสหกรณ์ออมทรัพย์

2.2 วิธีการจัดทำ

การจัดทำครั้งนี้ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยศึกษาจากสภาพทั่วไปของสหกรณ์ การดำเนินธุรกิจ โครงสร้างทางการเงิน ความสัมพันธ์ของแหล่งที่มาและทางใช้เงินทุนของสหกรณ์ แหล่งเงินกู้ยืม การวิเคราะห์ในมุมมอง 6 มิติ (CAMELS Analysis) และข้อเสนอแนะ

2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

2.3.1 การวิเคราะห์ตามแนวนอน (Horizontal Analysis) เป็นการวิเคราะห์โดยดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของรายการต่างๆ ในงบการเงิน เมื่อเวลาผ่านไป โดยใช้วิธีอัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่ (Moving- based Analysis) เพื่อวิเคราะห์หาอัตราการเปลี่ยนแปลงของขยายตัวที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงของธุรกิจและอื่นๆ

$$\text{อัตราการเติบโตของปีที่ต้องการ} = \frac{\{Y_t - Y_{t-1}\}}{Y_{t-1}} \times 100$$

Y_t หมายถึง ตัวเลขของปีที่ต้องการ

Y_{t-1} หมายถึง ตัวเลขของปีก่อน

2.3.2 การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis) เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายการต่างๆ ในงบการเงินของปีเดียวกัน โดยกำหนดมูลค่าของรายการที่สำคัญในงบการเงินเป็นตัวเปรียบเทียบหรือเป็นฐาน มีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่ากับ 100 แล้วดูรายการอื่นจะมีค่าเป็นอัตราร้อยละเท่าไร หรือเรียกว่าการวิเคราะห์ย่อส่วน (Common Size Analysis)

2.3.3 การวิเคราะห์การแผ่กระจังและเตือนภัยทางการเงิน (CFSAWS:ss) เป็นการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ทั้ง 3 อัตราส่วน มีความสำคัญต่อการเปรียบเทียบและให้ความสนใจในเบื้องต้น เพื่อการอ้างอิงเทียบเคียงสู่การปรับปรุงพัฒนาการบริหารการเงินของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน สร้างความเข้มแข็ง และมีเสถียรภาพทางการเงินและเชื่อมโยงกับ CAMEL ของสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน โดยมีหลักการเทียบเคียงดังนี้

การเลือกอัตราส่วนเทียบเคียงหลัก

แนวโน้มและผลที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน	ผลกระทบที่จะมีต่อมิติของ CAMELS
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) มีแนวโน้มสูงขึ้น และยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน	การทำการกำไร สภาพคล่องทางการเงิน ความเข้มแข็งของเงินทุน
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด มีแนวโน้มลดลงและยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน	คุณภาพสินทรัพย์ สภาพคล่องทางการเงิน
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ มีแนวโน้มลดลงและยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพ	ความเข้มแข็งของเงินทุน

**ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
ทั้ง 3 อัตราส่วน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้**

ประเภทอัตราส่วน	ระดับมาตรฐาน		
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	น้อยกว่า 25.00	25.00 - 35.00	มากกว่า 35.00
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	มากกว่า 95.00	85.00 - 95.00	น้อยกว่า 85.00
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	มากกว่า 0.10	0.04 - 0.10	น้อยกว่า 0.04

ระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- สีเขียว หมายถึง ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ
- สีเหลือง หมายถึง ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น
- สีส้ม หมายถึง ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ
- สีแดง หมายถึง ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน

ความลึกของการวิเคราะห์ ในแต่ละด้าน C A E L แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

- สีเขียว หมายถึง วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
- สีเหลือง หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
- สีแดง หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

2.3.4 การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ (CAMELS Analysis) เป็นการวิเคราะห์การเทียบเคียงอัตราส่วนทางการเงินกับ Peer Group เพื่อพัฒนาความเข้มแข็ง ความมั่นคง และความยั่งยืนทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยมีสูตรการคำนวณอัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน (เท่า)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}}$
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า)	$\frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$
อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์ (%)	$\frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ปีก่อน}}$
อัตราการเติบโตของหนี้ (%)	$\frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน} \times 100}{\text{หนี้สินทั้งสิ้นปีก่อน}}$
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$

มิติที่ 2 คุณภาพสินทรัพย์

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)	$\frac{\text{ขาย/บริการ (รายได้ธุรกิจหลัก)}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}}$
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ถัวเฉลี่ย}}$
อัตราการเติบโตสินทรัพย์ (%)	$\frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}$

มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%)	$\frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน} \times 100}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}$
กำไรต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
เงินออมต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{เงินฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$
หนี้สินต่อสมาชิก (บาท)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$

มิติที่ 4 การทำกำไร

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (%)	$\frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} \times 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$
อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (%)	$\frac{\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}}$
อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ (%)	$\frac{\text{ทุนสะสมปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมปีก่อน} \times 100}{\text{ทุนสะสมปีก่อน}}$
อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน} \times 100}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}}$
อัตรากำไรสุทธิ (%)	$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}}$

มิติที่ 5 สภาพคล่อง

อัตราส่วนทางการเงิน	สูตรการคำนวณ
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า)	$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$
อัตราหมุนของสินค้า (ครั้ง)	$\frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}}$
อายุเฉลี่ยสินค้า (วัน)	$\frac{365 \text{ วัน}}{\text{อัตราหมุนของสินค้า}}$
อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด (%)	$\frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด} \times 100}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$

2.3.5 เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เป็นนิเคราะห์เพื่อรายงานผลจำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จำแนกตามขนาด โดยใช้ข้อมูลจำนวน 3 รายการในการชี้วัดขนาด คือ จำนวนสมาชิกคงเหลือสิ้นปี รายได้ธุรกิจหลักในระหว่างปี และทุนดำเนินงานคงเหลือสิ้นปี จากการรวบรวมข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ตรวจสอบบัญชีได้

ตัวแปรในการวัดระดับขนาดสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร						คะแนนรวม 3 ตัวแปร วัดขนาดสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร	
สมาชิก (น้ำหนัก 3)		ทุนดำเนินงาน (น้ำหนัก 4)		รายได้ธุรกิจหลัก (น้ำหนัก 5)		ช่วงคะแนน รวม	ขนาด สหกรณ์
ช่วงข้อมูล (หน่วย : คน)	คะแนน (1)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)	คะแนน (2)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)	คะแนน (3)		
1-12	0.25	>1-1,100	0.33	>1-300	0.42	(1)+(2)+(3)	สหกรณ์
13-22	0.50	>1,100-4,800	0.67	>300-1,300	0.83		
23-39	0.75	>4,800-20,500	1.00	>1,300-6,400	1.25	1.00-3.75	เล็ก
40-69	1.00	>20,500-87,800	1.33	>6,400-60,000	1.67	3.76-6.50	กลาง
70-123	1.25	>87,800-375,000	1.67	>60,000-140,000	2.08	6.51-9.25	ใหญ่
124-165	1.50	>375,000-776,000	2.00	>140,000-303,000	2.50	9.26-12.00	ใหญ่มาก
166-293	1.75	>776,000-3,320,000	2.33	>303,000-1,415,000	2.92		
294-520	2.00	>3,320,000-14,000,000	2.67	>1,415,000-6,600,000	3.33		
521-923	2.25	>14,000,000-60,700,000	3.00	>6,600,000-30,800,000	3.75		
924-1,639	2.50	>60,700,000-259,500,000	3.33	>30,800,000-144,000,000	4.17		
1,640-2,912	2.75	>259,500,000-1,110,000,000	3.67	>144,000,000-672,000,000	4.58		
>2,913	3.00	>1,110,000,000	4.00	>672,000,000	5.00		

หมายเหตุ : เกณฑ์ขนาดใหม่ เพิ่มเป็น 12 ช่วง และการให้น้ำหนักตัวแปรไม่เท่ากัน คือ สมาชิก (น้ำหนัก 3) ทุนดำเนินงาน (น้ำหนัก 4) รายได้ธุรกิจหลัก (น้ำหนัก 5)

สมาชิก หมายถึง จำนวนสมาชิก

ทุนดำเนินงาน หมายถึง เงินทุนที่ใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรประกอบด้วยหนี้สินและทุนของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

รายได้ธุรกิจ หมายถึง รายได้ที่เกิดจากดอกเบี้ยรับธุรกิจสินเชื่อ ยอดขายจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ยอดขายจากธุรกิจรวบรวมผลผลิต/แปรรูป และยอดรายได้จากธุรกิจให้บริการ

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2556 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินเพื่อสรุปผลในภาพรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยการรวบรวมข้อมูลจากรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์ สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2556 มีจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ตามทะเบียนทั้งสิ้น 1,432 สหกรณ์ รวบรวมข้อมูลเพื่อประมวลผลถึงสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2556 ได้จำนวน 1,334 สหกรณ์ เป็นสหกรณ์ที่ไม่พร้อมรับการตรวจสอบจำนวน 31 สหกรณ์ ส่วนที่เหลือเป็นสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ เนื่องจากอยู่ในสถานะภาพเลิก/ชำระบัญชี จำนวน 67 สหกรณ์ ในจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้นเป็นสหกรณ์ที่ดำเนินธุรกิจจำนวน 1,296 สหกรณ์ ไม่ดำเนินธุรกิจจำนวน 33 สหกรณ์ ไม่มีสหกรณ์หยุดดำเนินธุรกิจ ส่วนที่เหลือเป็นสหกรณ์ที่ผู้ชำระบัญชีสามารถตรวจสอบได้ จำนวน 5 สหกรณ์

ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2556 ดังนี้

3.1 จำนวนสหกรณ์

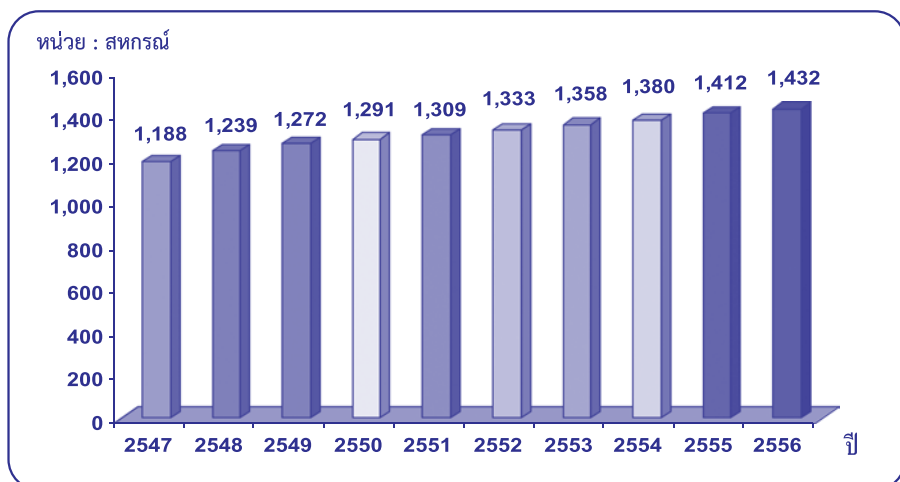
จำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ตามทะเบียน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 1,432 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 20 สหกรณ์ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.42 (ตารางที่ 1) ในจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนดังกล่าวเป็นสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ 1,365 สหกรณ์ สามารถตรวจสอบรับรองการเงินได้ 1,334 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 97.73 ของสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ ส่วนที่เหลืออีก 31 สหกรณ์เป็นสหกรณ์ที่ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ นอกจากนั้นเป็นสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ 67 สหกรณ์ ซึ่งอยู่ในสถานะเลิก/ชำระบัญชีทั้งสิ้น

รายการ	ปี 2556		ปี 2555		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ
สหกรณ์ตามทะเบียน	1,432	100	1,412	100	20	1.42
จำนวนที่ต้องตรวจสอบ	1,365	95.32	1,345	95.25	20	1.49
จำนวนที่ไม่ต้องตรวจสอบ	67	4.68	67	4.75	-	-
สหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ	1,365	95.32	1,345	95.25	20	1.49
ตรวจสอบได้	1,334	93.16	1,306	92.49	28	2.14
ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ	31	2.16	39	2.76	(8)	(20.51)
สหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ	67	4.68	67	4.75	-	-
เล็ก	1	0.07	3	0.21	(2)	(66.67)
ชำระบัญชี	66	4.61	64	4.54	2	3.13
จดทะเบียนใหม่ยังไม่ครบรอบปีบัญชี	-	-	-	-	-	-

ทั้งนี้ เมื่อจัดแบ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ออกเป็นรูปแบบย่อยๆ ตามลักษณะกลุ่มอาชีพที่สมาชิกสังกัด โดยสามารถแสดงจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนกับจำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบบัญชีและรวบรวมข้อมูลได้พร้อมทั้งจำแนกตามขนาดของสหกรณ์และจำนวนสหกรณ์สูงสุดระดับจังหวัด ดังนี้

รูปแบบ	จำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น ตามทะเบียน		จำนวนสหกรณ์ ที่ตรวจสอบบัญชี และรวบรวมข้อมูลได้		เปรียบเทียบจำนวน เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ปี 2556	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2555
ภาคราชการ	778	774	755	745	23	29
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	125	125	125	124	0	1
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	181	180	174	172	7	8
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	113	115	110	109	3	6
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	34	34	33	32	1	2
สอ.โรงพยาบาล/สาธารณสุข	155	154	154	151	1	3
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น	170	166	159	157	11	9
ภาครัฐวิสาหกิจ	54	54	51	51	3	3
ภาคเอกชนและอื่นๆ	600	584	528	510	72	74
รวมทั้งสิ้น	1,432	1,412	1,334	1,306	98	106

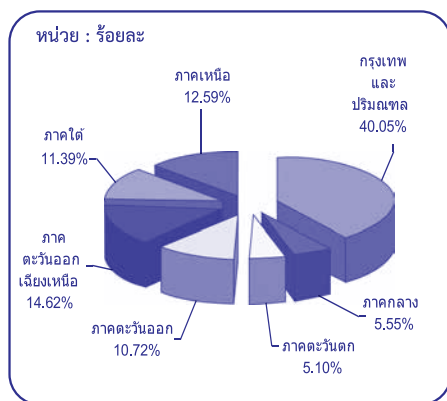
ภาพที่ 1 แสดงจำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนในรอบ 10 ปี (2547 - 2556)

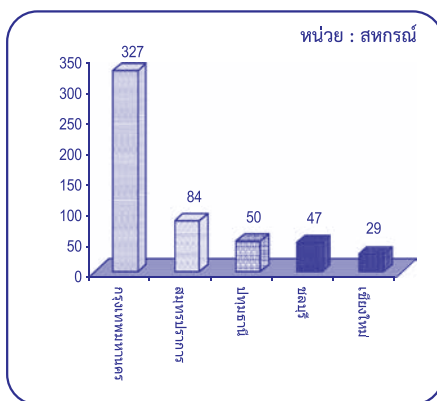
สหกรณ์ออมทรัพย์รูปแบบย่อย จำแนกตามขนาดของสหกรณ์ในรอบปี 2556 ได้ดังนี้

ประเภทย่อย	ใหญ่มาก	ใหญ่	กลาง	เล็ก	จัดไม่ได้	รวม
ตำรวจ	104	20	-	1	-	125
ทหาร	78	90	5	1	-	174
ครู	96	11	2	1	-	110
มหาวิทยาลัย	21	8	3	-	1	33
โรงพยาบาล/สาธารณสุข	130	22	1	-	1	154
ส่วนราชการอื่นๆ	83	59	17	-	-	159
รัฐวิสาหกิจ	37	14	-	-	-	51
เอกชนและอื่นๆ	87	331	95	14	1	528
รวม	636	555	123	17	3	1,334
ร้อยละ	47.68	41.60	9.22	1.27	0.23	100

ภาพที่ 2 จำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมข้อมูลได้ ปี 2556

แสดงการกระจายสหกรณ์ที่รวบรวมได้เป็นรายภาค

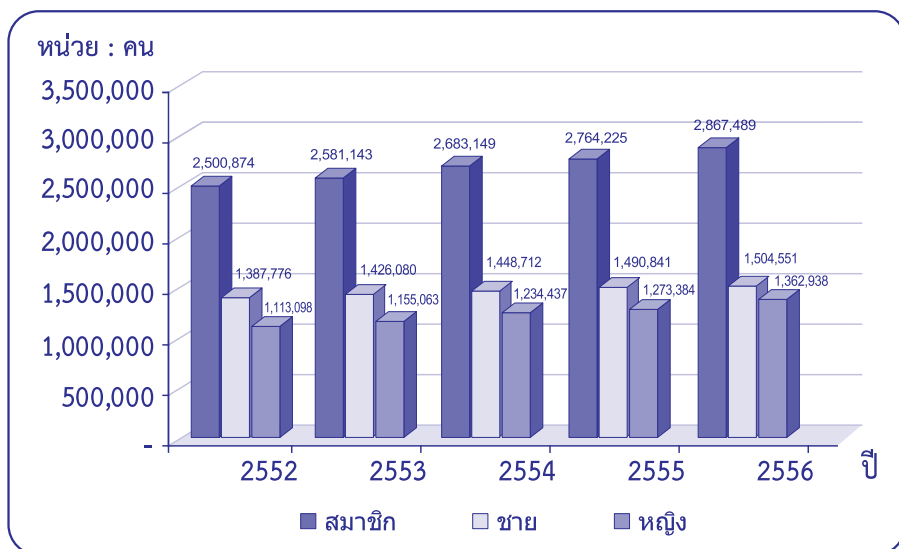
แสดงจำนวนสหกรณ์สูงสุดระดับจังหวัด 5 อันดับ

3.2 จำนวนสมาชิก

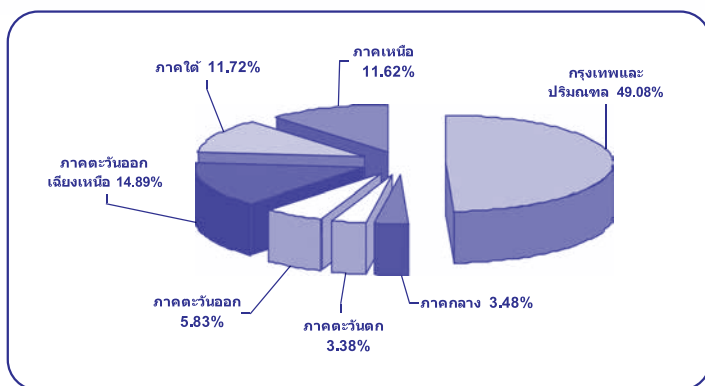
สมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ต้องเป็นบุคคลธรรมดา บรรลุนิติภาวะ เป็นสมาชิกของสหกรณ์ด้วยความสมัครใจ ศรัทธาต่อระบบสหกรณ์และยินดีปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสหกรณ์ สมาชิกทุกคนมีบทบาทที่จะควบคุมการบริหารงานของสหกรณ์โดยใช้สิทธิและปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกให้ถูกต้องและสม่ำเสมอ ซึ่งปัจจุบันสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่ ขยายฐานจำนวนสมาชิกค่อนข้างยากเนื่องจากไม่ค่อยปรับเปลี่ยนจำนวนพนักงาน ดังนั้นจึงกำหนดระเบียบในการเปิดรับสมาชิกสมทบเพิ่มเติม

ในรอบปี 2556 สหกรณ์ออมทรัพย์ที่ตรวจสอบได้ จำนวน 1,334 สหกรณ์ มีสมาชิกโดยรวมทั้งสิ้น จำนวน 2,867,489 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 103,264 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.74 เป็นสมาชิกที่เข้าใหม่ระหว่างปี จำนวน 260,755 คน ลาออกระหว่างปี จำนวน 174,392 คน (ตารางที่ 4)

ภาพที่ 3 แสดงจำนวนสมาชิกในรอบ 5 ปี (2552-2556)

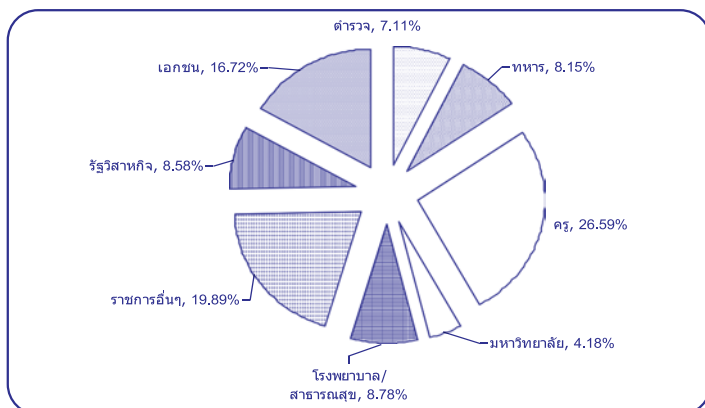

ภาพที่ 4 แสดงการกระจายตัวของสมาชิกเป็นรายภาค ปี 2556

ในจำนวนสมาชิกโดยรวมทั้งสิ้น จำนวน 2,867,489 คน ส่วนใหญ่เกือบครึ่งหนึ่งหรือจำนวน 1,407,443 คน หรือร้อยละ 49.08 อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เมื่อจำแนกออกตามกลุ่มอาชีพที่สมาชิกสังกัดแล้ว กลุ่มอาชีพครู มีสมาชิกมากที่สุดจำนวน 762,479 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 26.59 ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่ กลุ่มอาชีพในส่วนราชการอื่นๆ มีสมาชิกจำนวน 570,251 คน คิดเป็นร้อยละ 19.89 ของจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น

ภาพที่ 5 แสดงจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์แยกตามรูปแบบย่อย ปี 2556

3.3 การสะสมเงินค่าหุ้น

การสะสมเงินค่าหุ้น เป็นการลงทุนทางธุรกิจ แต่ในสหกรณ์การถือหุ้น เป็นวิธีออมเงินรูปแบบหนึ่งด้วย ซึ่งเป็นการออมเชิงบังคับโดยข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์เอง เพื่อฝึกการจัดระเบียบและบริหารการเงินส่วนบุคคลของสมาชิก โดยกำหนดให้สมาชิกส่งชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือนๆ ละ เท่าๆ กัน การออมทรัพย์ ด้วยการถือหุ้นนั้นให้ผลประโยชน์ตอบแทนในรูปของเงินปันผลตามอัตราที่กฎหมายสหกรณ์กำหนด เมื่อสมาชิกลาออกก็สามารถถอนค่าหุ้นคืนได้

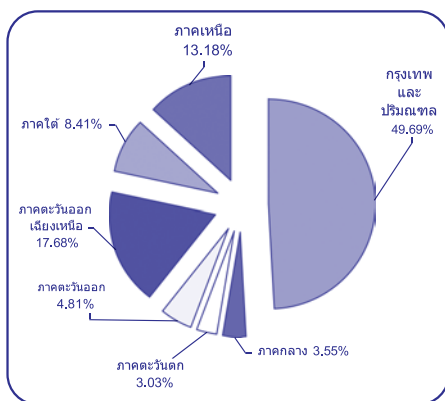
ระหว่างปีสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์สะสมเงินค่าหุ้นเพิ่ม จำนวนเงิน 87,239.94 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 3,526.56 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.21 และมีสมาชิกถอนหุ้นเนื่องจากลาออกหรือขาดความเป็นสมาชิกภาพ จำนวนเงิน 22,034.91 ล้านบาท

สหกรณ์ออมทรัพย์มีหุ้นที่สมาชิกถือครองอยู่ ณ วันสิ้นปี จำนวนเงิน 670,347.64 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 39.51 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 68,537.65 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 11.39 ปีก่อนร้อยละ 11.86 (ตารางที่ 5) วิเคราะห์โดยเฉลี่ยจากสมาชิกทั้งสิ้น 2,867,489 คน พบว่า สมาชิกสหกรณ์มีเงินสะสมค่าหุ้นกับสหกรณ์เฉลี่ยคนละ 233,775.14 บาท

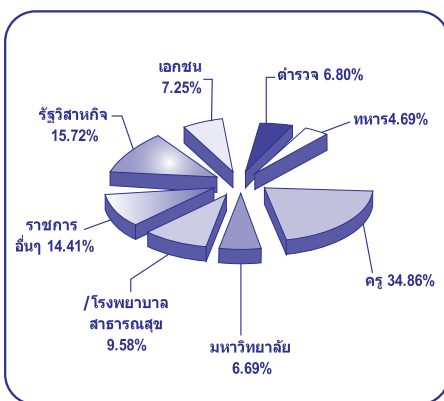
รายละเอียดทุนเรือนหุ้นคงเหลือ ณ วันสิ้นปี จำแนกตามรูปแบบย่อยๆ ตามลักษณะอาชีพของสมาชิก ดังนี้

รูปแบบ	ปี 2556 ล้านบาท	ปี 2555 ล้านบาท	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
			ล้านบาท	ร้อยละ
ภาคราชการ	516,352.82	463,571.57	52,781.25	11.39
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	47,843.00	40,903.53	6,939.47	16.97
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	30,518.16	28,226.49	2,291.67	8.12
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	233,590.38	209,814.89	23,775.49	11.33
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	44,383.70	40,266.58	4,117.12	10.22
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	64,963.27	57,641.24	7,322.03	12.70
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	95,054.31	86,718.84	8,335.47	9.61
ภาครัฐวิสาหกิจ	103,471.74	94,603.51	8,868.23	9.37
ภาคเอกชนและอื่นๆ	50,523.09	43,634.91	6,888.18	15.79
รวมทั้งสิ้น	670,347.64	601,809.99	68,537.65	11.39

ภาพที่ 6 แสดงการสะสมเงินค่าหุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556

แสดงการสะสมเงินค่าหุ้นเป็นรายภาค

แสดงการสะสมเงินค่าหุ้นแยกตามรูปแบบย่อย

3.4 ธุรกิจของสหกรณ์ระหว่างปี

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก รวม 4 ด้าน คือ รับฝากเงิน ให้เงินกู้ยืม จัดหาสินค้ามาจำหน่ายและให้บริการตามความต้องการของสมาชิก มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,465,668.05 ล้านบาทต่อปี หรือเฉลี่ย 122,139.00 ล้านบาทต่อเดือน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.08 ปีก่อนร้อยละ 10.48 (ตารางที่ 12) โดยพบว่า ธุรกิจการให้เงินกู้ มีมูลค่าสูงสุด เป็นจำนวนเงิน 1,054,826.36 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.93 รองลงมา ได้แก่ ธุรกิจรับฝากเงิน จำนวนเงิน 410,787.08 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.02 รายละเอียดดังนี้

รายการ	ปี 2556		ปี 2555		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รวมปริมาณธุรกิจระหว่างปี	1,465,668.05	100.00	1,421,925.19	100.00	43,742.86	3.08
การรับฝากเงิน	410,787.08	28.03	376,786.64	26.50	34,000.44	9.02
การให้เงินกู้	1,054,826.36	71.97	1,045,095.96	73.50	9,730.40	0.93
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	35.43	-	26.78	-	8.65	32.30
การให้บริการ	19.18	-	15.81	-	3.37	21.32

ตารางแสดงปริมาณธุรกิจแยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์

รูปแบบ	ปี 2556 ล้านบาท	ปี 2555 ล้านบาท	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
			ล้านบาท	ร้อยละ
ภาคราชการ	1,161,747.07	1,137,581.64	24,165.43	2.12
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	103,596.00	110,805.80	(7,209.80)	(6.51)
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	53,162.68	50,023.84	3,138.84	6.27
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	525,105.05	541,817.31	(16,712.26)	(3.08)
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	166,081.72	154,332.75	11,748.97	7.61
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	150,675.54	125,820.95	24,854.59	19.75
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	163,126.08	154,780.99	8,345.09	5.39
ภาครัฐวิสาหกิจ	223,099.64	208,781.54	14,318.10	6.86
ภาคเอกชนและอื่นๆ	80,821.33	75,562.01	5,259.32	6.96
รวมทั้งสิ้น	1,465,668.05	1,421,925.19	43,742.86	3.08

4.1 การรับฝากเงิน

การรับเงินฝากจากสมาชิก เป็นจุดมุ่งหมายและกิจกรรมหลักที่สำคัญของสหกรณ์เป็นแหล่งเงินทุนที่ได้มาโดยไม่ต้องมีหลักประกัน และเสียดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำเมื่อเทียบกับการกู้เงินจากแหล่งภายนอกอื่นๆ ผู้บริหารสหกรณ์ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ เพราะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกรนำเงินมาฝากด้วยความ “สมัครใจ” ซึ่งแตกต่างจากระดมทุนเรือนหุ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสหกรณ์ที่ยังต้องการเงินทุนไปบริหารงานให้เพียงพอกับความต้องการของสมาชิก ควรเร่งระดมเงินฝากให้มากยิ่งขึ้น โดยการปรับตัว กลยุทธ์ และเปิดเกมรุกอย่างจริงจังต่อเนื่อง สิ่งที่สำคัญควบคู่กับการระดมเงินฝาก คือ การปรับปรุงระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพการควบคุมภายในที่รัดกุมโปร่งใส มีเครื่องมือที่ทันสมัยสำหรับใช้

ในการบริหารและบริการสมาชิก เกิดความถูกต้องแม่นยำอำนวยความสะดวก รวดเร็ว สร้างความเชื่อถือและประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ เช่น บริการฝากถอนด้วยเครื่องเอทีเอ็ม.

โดยมียอดเงินรับฝากทั้งสิ้นต้นปี จำนวน 441,942.97 ล้านบาท รับฝากเพิ่มระหว่างปี 410,787.08 ล้านบาท ถอนออกระหว่างปี 346,500.09 ล้านบาท คงเหลือเงินรับฝากสิ้นปี จำนวน 506,229.96 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 57,988.83 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.94 (ตารางที่ 6) การรับฝากเงินจำแนกรายละเอียดดังนี้

4.1.1 การรับฝากเงินจากสมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์รับฝากเงินจากสมาชิกระหว่างปี จำนวนเงินทั้งสิ้น 390,211.57 ล้านบาท พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวนเงิน 198,493.31 ล้านบาท เงินรับฝากออมทรัพย์ จำนวนเงิน 137,555.36 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ จำนวนเงิน 54,162.90 ล้านบาท เงินรับฝากจากสมาชิกระหว่างปีทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.29 ซึ่งหากพิจารณารูปแบบย่อยของสหกรณ์แล้ว สหกรณ์ออมทรัพย์ครู มีการรับฝากเงินระหว่างปีสูงสุด จำนวนเงิน 105,718.30 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.74 ของปริมาณเงินรับฝากระหว่างปีทั้งสิ้น นอกจากนี้ในระหว่างปีสมาชิกถอนเงินฝากกับสหกรณ์ จำนวน 328,776.00 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 24,074.13 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 6.82

ณ วันสิ้นปีเงินรับฝากจากสมาชิกคงเหลือ จำนวน 484,665.30 ล้านบาท เทียบเป็นร้อยละ 28.57 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 12.94 โดยจำแนกเป็น เงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวนเงิน 322,530.17 ล้านบาท เงินรับฝากออมทรัพย์ จำนวนเงิน 104,975.90 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ จำนวนเงิน 57,159.23 ล้านบาท (ตารางที่ 6.1) หรือหากเปรียบเทียบโดยเฉลี่ยกับสมาชิกสิ้นปี สมาชิกมีเงินรับฝากกับสหกรณ์ 169,020.80 บาทต่อราย

4.1.2 การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

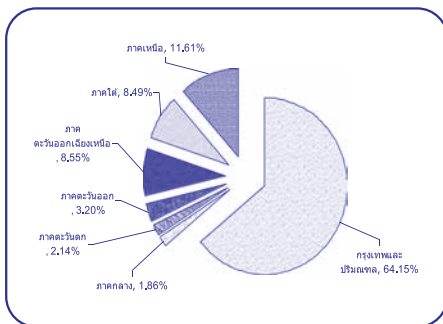
ระหว่างปีสหกรณ์ออมทรัพย์รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น เป็นเงิน 19,621.39 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 437.76 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.28 จำแนกเป็นเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 7,372.11 ล้านบาท เงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 4,827.88 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ 7,421.40 ล้านบาท ระหว่างปีมียอดการถอนเงินรับฝาก จำนวน 16,895.75 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวน 5,386.08 หรือลดลงร้อยละ 24.17 ณ วันสิ้นปี มีเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น คงเหลือ 20,829.07 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 2,202.54 ล้านบาท หรือ ลดลงร้อยละ 11.82 จำแนกเป็นเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 9,642.64 ล้านบาท เงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 3,809.12 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ 7,377.31 ล้านบาท (ตารางที่ 6.2)

4.1.3 การรับฝากเงินอื่นๆ

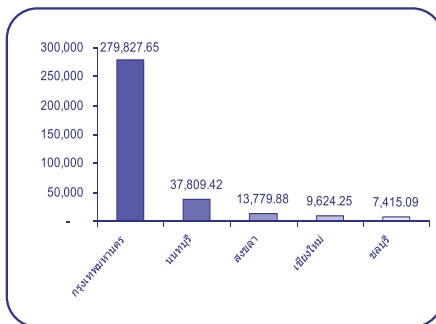
ระหว่างปีสหกรณ์ออมทรัพย์รับฝากเงินจากอื่นๆ จำนวนเงิน 954.12 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 383.48 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 67.20 จำแนกเป็นเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 284.40 ล้านบาท เงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 666.06 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ 3.66 ล้านบาท ระหว่างปีมียอดการถอนเงินรับฝาก จำนวนเงิน 828.34 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 352.29 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 74.00 ณ วันสิ้นปี มีเงินรับฝากจากอื่นๆ คงเหลือ จำนวนเงิน 735.59 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 253.09 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ 52.45 จำแนกเป็นเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 485.55 ล้านบาท เงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 210.36 ล้านบาท และเงินรับฝากประจำ 39.68 ล้านบาท (ตารางที่ 6.3)

ภาพที่ 7 แสดงเงินรับฝากคงเหลือทั้งสิ้นของสหกรณ์ ปี 2556

หน่วย : ล้านบาท

แสดงเงินรับฝากคงเหลือเป็นรายภาค

แสดงเงินรับฝากคงเหลือสูงสุดระดับจังหวัด 5 อันดับ

4.2 การให้เงินกู้ยืม

สหกรณ์ออมทรัพย์จะนำเงินทุนที่ได้จากการสะสมเงินออมของสมาชิก ในรูปของเงินค่าหุ้นและเงินรับฝากมาช่วยเหลือสมาชิก เพื่อช่วยคลี่คลายความเดือดร้อน และความจำเป็นในยามที่ต้องการใช้เงิน ในรูปของเงินกู้ยืมตลอดจนเพื่อช่วยเสริมสร้าง ฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของสมาชิกให้ดีขึ้น นอกจากนี้แล้วมีเงินเหลือ ก็จะทำให้การสนับสนุน ด้านการเงินแก่สหกรณ์ออมทรัพย์อื่นที่ขาดเงินทุนหมุนเวียน ในการดำเนินงาน ทั้งนี้เพื่อสนองต่อการปฏิบัติตามหลักสหกรณ์ ในข้อที่ส่งเสริม ให้มีการร่วมมือกันในระหว่างสหกรณ์ทั้งปวง เพื่อให้ขบวนการสหกรณ์มีความเจริญ ก้าวหน้าและมั่นคงยิ่งขึ้น โดยมียอดเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้นต้นปี จำนวน 1,177,594.14 ล้านบาท ให้กู้ยืมเพิ่มระหว่างปี 1,054,826.36 ล้านบาท ชำระคืนระหว่างปี 854,274.31 ล้านบาท คงเหลือเงินให้กู้ยืมสิ้นปี จำนวน 1,378,146.18 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวน 204,995.96 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.47 (ตารางที่ 7) การให้เงินกู้ยืมจำแนก รายละเอียดดังนี้

4.2.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิก

สหกรณ์ออมทรัพย์ให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกระหว่างปี จำนวนเงิน 985,490.25 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 19,999.94 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.07 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเงินกู้สามัญ จำนวนเงิน 798,362.50 ล้านบาท เงินกู้ฉุกเฉิน จำนวนเงิน 111,947.87 ล้านบาท และเงินกู้พิเศษ จำนวนเงิน 75,179.88 ล้านบาท ซึ่งหากพิจารณาอุปถ้อยของสหกรณ์แล้ว สหกรณ์ออมทรัพย์ครุ มีการให้กู้ยืมแก่สมาชิกสูงสุด จำนวน 407,242.61 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.32 ของปริมาณเงินให้กู้แก่สมาชิกระหว่างปีทั้งสิ้น ในระหว่างปีสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาพรวมได้ชำระคืนเงินกู้ยืม จำนวน 806,369.52 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 28,527.82 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.67

ณ วันสิ้นปี มีลูกหนี้เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิกคงเหลือ 1,309,818.04 ล้านบาท เทียบเป็นร้อยละ 77.20 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 184,056.82 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.35 โดยจำแนกเป็นเงินกู้สามัญ 1,097,818.03 ล้านบาท เงินกู้พิเศษ จำนวนเงิน 169,892.98 ล้านบาท และเงินกู้ฉุกเฉิน จำนวน 42,107.03 ล้านบาท (ตารางที่ 7.1-7.3) และในจำนวนลูกหนี้เงินกู้คงเหลือดังกล่าว มีลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) จำนวนเงิน 2,102.44 ล้านบาท เทียบเป็นร้อยละ 0.16 ของลูกหนี้คงเหลือทั้งสิ้น ซึ่งสหกรณ์ควรติดตามลูกหนี้ให้ชำระหนี้เป็นไปตามสัญญา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดหนี้ด้อยคุณภาพอันก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสหกรณ์

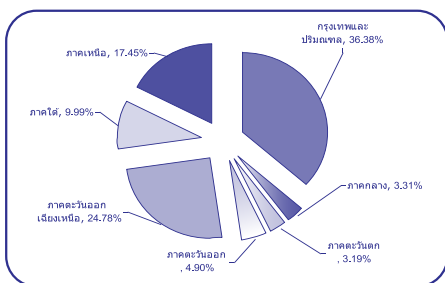
ตารางเปรียบเทียบให้เงินกู้แก่สมาชิกในรอบ 2 ปี

รายการ	ให้ระหว่างปี		ยอดคงเหลือสิ้นปี		ยอดคงเหลือเพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ปี 2556	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2555	จำนวนเงิน	ร้อยละ
ฉุกเฉิน	111,947.87	100,109.56	42,107.03	36,698.36	5,408.67	14.74
สามัญ	798,362.50	783,489.79	1,097,818.03	931,669.36	166,148.67	17.83
พิเศษ	75,179.87	81,890.96	169,892.98	157,393.50	12,499.48	7.94
รวมทั้งสิ้น	985,490.25	965,490.31	1,309,818.04	1,125,761.22	184,056.82	16.35

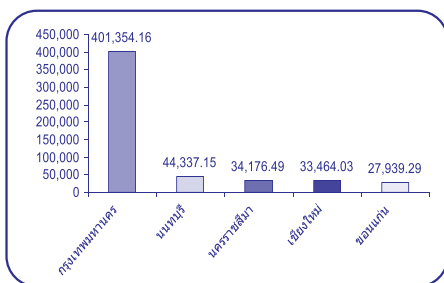
หากพิจารณาทางใช้ประโยชน์จากเงินกู้ของสมาชิกที่กู้เงินไประหว่างปี
ปรากฏว่าสมาชิกกู้หนี้สัญญาใหม่เพื่อสลับหนี้เดิม จำนวนเงิน 283,197.58 ล้านบาท
ใช้จ่ายในครอบครัวเพื่ออุปโภค จำนวนเงิน 318,694.78 ล้านบาท ก่อสร้างปรับปรุง
ที่อยู่อาศัย จำนวนเงิน 136,770.55 ล้านบาท ซื้อทรัพย์สินจำนวนเงิน 82,799.48
ล้านบาท ลงทุนประกอบอาชีพ จำนวนเงิน 48,431.99 ล้านบาท ใช้จ่ายอื่นจำนวนเงิน
115,595.85 ล้านบาท (ตารางที่ 7.5)

ภาพที่ 8 แสดงเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556

หน่วย : ล้านบาท

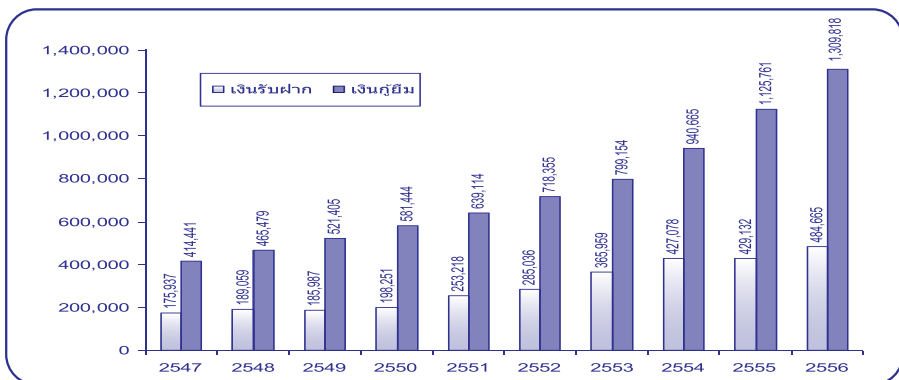
แสดงเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือเป็นรายภาค

แสดงเงินให้กู้แก่สมาชิกคงเหลือสูงสุด
ระดับจังหวัด 5 อันดับ

ภาพที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบเงินรับฝากและเงินให้กู้ยืมของสมาชิกคงเหลือ
ในรอบ 10 ปี

หน่วย : ล้านบาท

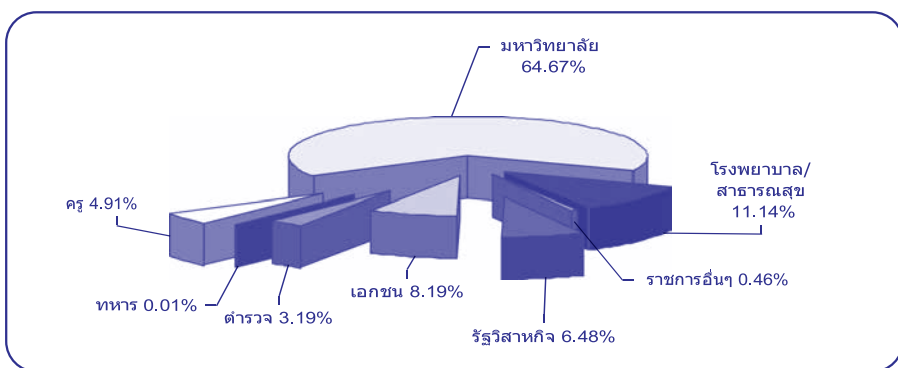

4.2.2 การให้เงินกู้ระหว่างสหกรณ์

ระหว่างปีได้มีการกู้ยืมเงินระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์รวมจำนวนเงิน 69,336.11 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 10,269.54 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 12.90 จำแนกเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น จำนวน 25,032.58 ล้านบาท และระยะยาว จำนวน 44,303.53 ล้านบาท สหกรณ์ออมทรัพย์รูปแบบย่อยมหาวิทยาลัย ให้เงินกู้ยืมระหว่างสหกรณ์สูงสุดจำนวนเงิน 42,966.15 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 61.97 ของเงินกู้ระหว่างปีทั้งสิ้น

ณ วันสิ้นปีมียอดเงินกู้ระหว่างสหกรณ์ค้างชำระรวม จำนวน 68,328.14 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 4.03 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 20,939.14 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.19 จำแนกเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้น จำนวนเงิน 22,194.807 ล้านบาท และระยะยาว จำนวนเงิน 46,133.34 ล้านบาท

ภาพที่ 10 แสดงเงินให้กู้ระหว่างสหกรณ์คงเหลือแยกตามรูปแบบย่อย ปี 2556

4.3 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

ในระหว่างปีสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนหนึ่งดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวนเงิน 35.43 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 8.65 ล้านบาท

หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.30 ส่วนใหญ่เป็นสินค้าทั่วไปอื่นๆ โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ ประเภทย่อยที่ดำเนินธุรกิจนี้ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำนวนเงิน 29.23 ล้านบาท สหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวนเงิน 1.52 ล้านบาท และสหกรณ์ ออมทรัพย์เอกชนและอื่นๆ จำนวนเงิน 4.68 ล้านบาท (ตารางที่ 8)

4.4 การให้บริการ

ในระหว่างปีสหกรณ์ออมทรัพย์ดำเนินธุรกิจให้บริการ จำนวนเงิน 19.18 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 3.37 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.32 โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ประเภทย่อยที่ให้บริการได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ จำนวน 8.43 ล้านบาท และสหกรณ์ออมทรัพย์ราชการและอื่นๆ จำนวน 10.74 ล้านบาท (ตารางที่ 11)

3.5 ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบปี 2556 มีกำไรสุทธิ จำนวนเงิน 53,898.73 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 6,139.09 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.85 พบว่า ในจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ตรวจสอบได้ทั้งสิ้น ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจมีผลกำไรสุทธิ จำนวน 1,299 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 97.38 ของจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมได้ ผลกำไรสุทธิจำนวนเงิน 53,952.15 ล้านบาท ส่วนที่เหลือเป็นสหกรณ์ที่ดำเนินงานขาดทุนสุทธิ จำนวน 20 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.50 ของจำนวนสหกรณ์ที่รวบรวมได้ ผลขาดทุนสุทธิจำนวนเงิน 53.42 ล้านบาท นอกจากนี้มีสหกรณ์ที่ไม่ดำเนินธุรกิจและหยุดดำเนินธุรกิจมาตั้งแต่จัดตั้งสหกรณ์ จำนวน 15 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.12 ของสหกรณ์ที่รวบรวมได้ทั้งสิ้น (ตารางที่ 15) ผลการดำเนินงาน ปรากฏดังนี้

รายการ	ปี 2556		ปี 2555		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	สหกรณ์	ล้านบาท	สหกรณ์	ล้านบาท	ล้านบาท	ร้อยละ
กำไรสุทธิ	1,299	53,952.15	1,274	47,787.60	6,164.55	12.90
ขาดทุนสุทธิ	20	(53.42)	17	(27.96)	(25.46)	91.06
ไม่ดำเนินงาน *	15	-	15	-	-	-

* ไม่ดำเนินงาน หมายถึง สหกรณ์ที่ไม่ดำเนินธุรกิจและหยุดดำเนินธุรกิจมาตั้งแต่จัดตั้งสหกรณ์

5.1 รายได้ทั้งสิ้น

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในภาพรวมมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการขยายตัวของสินเชื่อและการลงทุนระยะสั้น/ระยะยาว ก่อให้เกิดรายได้ทั้งสิ้นจำนวนเงิน 96,510.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 15,758.85 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.52 ประกอบด้วย

- รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุนมีจำนวน 92,510.63 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 12,439.53 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.54 ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มของรายได้ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมและดอกเบี้ยเงินรับฝาก ซึ่งมีจำนวน 82,495.89 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 16.35 และผลตอบแทนจากเงินลงทุนจำนวน 10,014.74 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.26 โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ ประเภทย่อยครู มีรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนฯ สูงสุด 36,273.36 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.59 ของรายได้ทั้งสิ้น

- รายได้อื่นๆ มีจำนวน 3,999.43 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 3,319.32 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 4.88 เท่า รายได้อื่นๆ ประกอบด้วยดังนี้

- รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย มีจำนวน 649.86 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 12.34 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.94 ได้แก่ รายได้ค่าเช่า 22.65 ล้านบาท กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน/เงินลงทุน 53.38 ล้านบาท ค่าธรรมเนียมแรกเข้า 18.93 ล้านบาท และอื่นๆ 554.90 ล้านบาท

- รายได้จากกำไรของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายและรายได้จากกำไรธุรกิจการให้บริการมีจำนวน 35.43 ล้านบาทและ 19.18 ล้านบาท ตามลำดับ

5.2 ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยรวมมีจำนวนทั้งสิ้น 42,611.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 9,549.76 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.88 ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเทียบเป็นร้อยละ 44.15 ของรายได้ทั้งสิ้น ค่าใช้จ่ายโดยรวมประกอบด้วย

- ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย จำนวน 31,403.33 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 7,872.04 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.45 จำแนกเป็นดอกเบี้ยจ่ายเงินรื้บฝาก จำนวน 16,748.82 ล้านบาท ดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้น 10,850.15 ล้านบาท และดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ยืมระยะยาว 3,804.36 ล้านบาท โดยสหกรณ์ออมทรัพย์ ประเททย่อยครุ มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยสูงสุด จำนวนเงิน 12,999.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 30.51 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

- หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ ในรอบปีมีค่าใช้จ่ายในการสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ จำนวน 418.85 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวนเงิน 99.43 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 19.19 หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ย คิดเป็นร้อยละ 0.98 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

- ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 10,739.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1,821.71 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.90 จำแนกเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกรรมการและเจ้าหน้าที่ จำนวน 2,642.20 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์ จำนวน 636.76 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก จำนวน 3,886.13 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น จำนวน 3,574.72 ล้านบาท

- ค่าใช้จ่ายอื่นๆ จำนวน 49.34 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 44.55 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 47.45

5.3 รายการพิเศษเพิ่ม/(ลดลง)

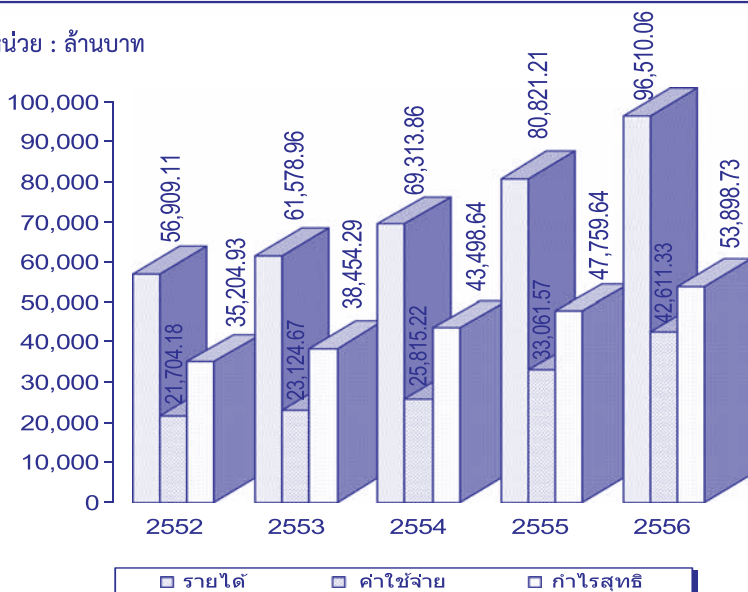
ระหว่างปีมีรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่มีได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์ออมทรัพย์ในภาพรวม ที่มีผลให้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้น จำนวน 0.001 ล้านบาท ปีก่อนมีรายการพิเศษที่เป็นส่วนเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ จำนวน 70.00 ล้านบาท

ตารางแสดงการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2556

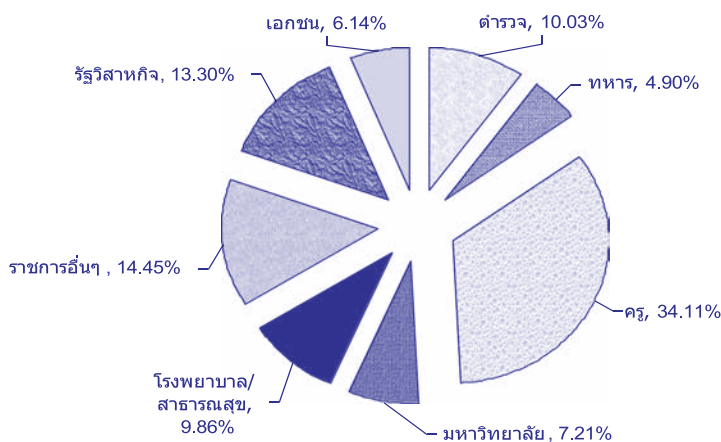
รายการ	ปี 2556	ปี 2555	การเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น (ลดลง)	
			จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้ทั้งสิ้น	96,510.06	80,751.21	15,758.85	19.52
รายได้ดอกเบี้ย	82,495.89	70,905.43	11,590.46	16.35
ผลตอบแทนการลงทุน	10,014.74	9,165.67	849.07	9.26
รายได้อื่น	3,999.43	680.11	3,319.32	4.88 เท่า
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	42,611.33	33,061.57	9,549.76	28.88
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	31,403.33	23,531.29	7,872.04	33.45
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	418.85	518.29	(99.44)	(19.19)
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	10,739.81	8,918.10	1,821.71	20.43
ค่าใช้จ่ายอื่น	49.34	93.89	(44.55)	(47.45)
รายการพิเศษเพิ่ม/ลด	0.001	70.00	(70.00)	(1) เท่า
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	53,898.73	47,759.64	6,139.09	12.85

ภาพที่ 11 แสดงผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี

หน่วย : ล้านบาท

ภาพที่ 12 แสดงผลกำไรสุทธิ ปี 2556 แยกตามรูปแบบย่อย

3.6 ฐานะการเงิน

สหกรณ์ออมทรัพย์ที่รวบรวมข้อมูลได้ประจำปี 2556 จำนวน 1,334 สหกรณ์ มีฐานะการเงิน ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ดังนี้ (ตารางที่ 16)

6.1 สินทรัพย์

สินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 1,696,582.91 ล้านบาท ปีก่อนมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 1,470,254.12 ล้านบาท สินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 226,328.79 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.39 หากพิจารณาสหกรณ์ออมทรัพย์รูปแบบย่อยที่มีสินทรัพย์รวมสูงสุด ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำนวน 635,946.99 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.48 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น รายละเอียดสินทรัพย์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ดังนี้

รายการ	ปี 2556		ปี 2555		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รวมสินทรัพย์	1,696,582.91	100	1,470,254.12	100	226,328.79	15.39
สินทรัพย์หมุนเวียน	296,224.12	17.46	290,648.70	19.77	5,575.42	1.92
เงินลงทุนระยะยาว	169,399.70	9.98	148,515.66	10.10	20,884.04	14.06
ลูกหนี้สมาชิกกู้ระยะยาว-สุทธิ	1,225,930.60	72.26	1,023,092.17	69.59	202,838.43	19.83
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	4,036.52	0.24	3,657.48	0.25	379.04	10.36
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	706.38	0.04	653.94	0.04	52.44	8.02
สินทรัพย์อื่นๆ	285.59	0.02	3,686.17	0.25	(3,400.58)	(92.25)

ตารางแสดงสินทรัพย์แยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์

รูปแบบ	ปี 2556 (ล้านบาท)	ปี 2555 (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
			(ล้านบาท)	ร้อยละ
ภาคราชการ	1,345,009.33	1,157,851.34	187,157.99	16.16
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	126,069.08	99,770.29	26,298.79	26.36
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	69,710.71	61,610.96	8,099.75	13.15
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	635,946.99	545,904.07	90,042.92	16.49
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	166,551.51	150,480.03	16,071.48	10.68
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	153,222.29	125,620.94	27,601.35	21.97
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	193,508.75	174,465.05	19,043.70	10.92
ภาครัฐวิสาหกิจ	230,922.89	208,144.32	22,778.57	10.94
ภาคเอกชนและอื่นๆ	120,650.69	104,258.46	16,392.23	15.72
รวมทั้งสิ้น	1,696,582.91	1,470,254.12	226,328.79	15.39

6.1.1 สินทรัพย์หมุนเวียน

สินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวน 296,224.12 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 17.46 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 5,575.42 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.92 ประกอบด้วยเงินสดและเงินฝากธนาคาร จำนวนเงิน 45,171.79 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 20.26 เงินฝากสหกรณ์อื่น จำนวนเงิน 52,681.61 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 9.27 ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้นสุทธิ จำนวนเงิน 160,440.01 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.41 เงินลงทุนระยะสั้น จำนวนเงิน 33,605.25 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 28.96 และอื่นๆ จำนวนเงิน 4,325.46 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 3.78 เท่า

6.1.2 เงินลงทุนระยะยาว

ณ วันสิ้นปี สหกรณ์ออมทรัพย์มีเงินลงทุนในหลักทรัพย์ระยะยาว จำนวนเงิน 169,399.70 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.98 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ปีก่อนมีเงินลงทุนระยะยาว จำนวนเงิน 148,515.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 20,884.04 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.06

6.1.3 ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว-สุทธิ

ณ วันสิ้นปี สหกรณ์ออมทรัพย์มีลูกหนี้เงินให้สมาชิกกู้ระยะยาว และลูกหนี้อื่นๆ สุทธิ จำนวนเงิน 1,225,930.60 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 72.26 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ปีก่อนมีลูกหนี้สมาชิกกู้ระยะยาว จำนวนเงิน 1,023,092.17 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 202,838.43 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.83

6.1.4 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ

สหกรณ์ออมทรัพย์มีที่ดินอาคารและอุปกรณ์สุทธิตรวมจำนวนเงินทั้งสิ้น 4,036.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.24 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 379.04 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.36 ประกอบด้วย ที่ดิน จำนวนเงิน 2,178.31 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 14.19 อาคารและสิ่งปลูกสร้าง จำนวนเงิน 1,363.08 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.59 งานระหว่างก่อสร้าง จำนวนเงิน 146.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1 เท่า เครื่องจักรและอุปกรณ์ จำนวนเงิน 57.97 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 34.91 ยานพาหนะ จำนวนเงิน 179.41 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 6.73 เครื่องใช้สำนักงานและอื่นๆ จำนวนเงิน 772.55 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 5.50 และค่าเสื่อมราคาสะสม จำนวนเงิน 661.35 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 18.63

6.1.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

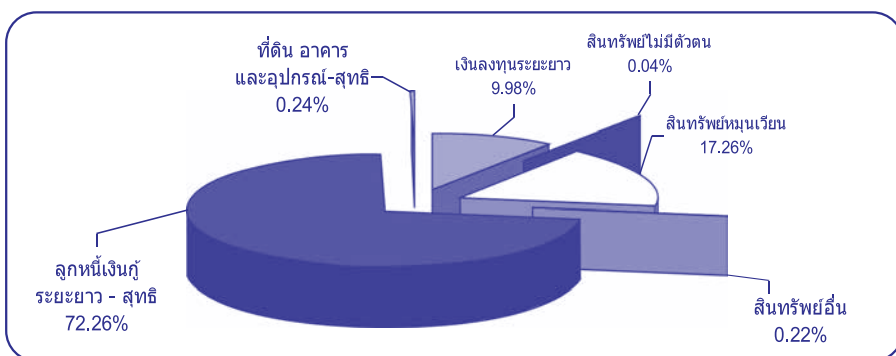
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนทั้งสิ้นรวมทั้งสิ้นจำนวนเงิน 706.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.04 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 52.44 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 8.02 ประกอบด้วย สิทธิการเช่า จำนวนเงิน 1.16 ล้านบาท

สิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดิน อาคาร อื่นๆ จำนวนเงิน 571.68 ล้านบาท ซอฟต์แวร์และสิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ จำนวนเงิน 56.11 และอื่นๆ จำนวนเงิน 77.43 ล้านบาท

6.1.6 สินทรัพย์อื่น

สินทรัพย์อื่นมีจำนวนเงินทั้งสิ้น 285.59 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนจำนวนเงิน 3,400.58 ล้านบาท หรือลดลง 92.25 สินทรัพย์อื่นมีรายละเอียดดังนี้ ค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชี จำนวนเงิน 65.10 ล้านบาท เงินทรงแจ่าย จำนวนเงิน 30.98 ล้านบาท เงินมัดจำ/เงินประกัน จำนวนเงิน 143.45 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวนเงิน 46.06 ล้านบาท

ภาพที่ 13 แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ ประจำปี 2556 (ด้านสินทรัพย์)

6.2 หนี้สิน

ในรอบปี 2556 สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 901,038.19 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 53.11 ของทุนดำเนินงาน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวน 145,048.50 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.19 (ตารางที่ 16) หนี้สินทั้งสิ้นประกอบด้วย

รายการ	ปี 2556		ปี 2555		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	901,038.19	53.11	755,989.69	51.42	145,048.50	19.19
หนี้สินหมุนเวียน	803,512.56	47.36	693,318.01	47.16	110,194.55	15.89
หนี้สินระยะยาว	85,867.37	5.06	50,521.50	3.44	35,345.87	69.96
หนี้สินอื่น	11,658.26	0.69	12,150.18	0.82	(491.92)	(4.05)

6.2.1 หนี้สินหมุนเวียน

สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินหมุนเวียนทั้งสิ้น จำนวนเงิน 803,512.56 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 47.36 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 110,194.55 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.89 ประกอบด้วย เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น จำนวนเงิน 80,509.08 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 10.12 เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย จำนวนเงิน 194,785.44 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 38.39 ส่วนของหนี้ที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี จำนวน 21,893.51 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 49.42 เงินรับฝาก จำนวนเงิน 506,229.96 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12.94 ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ และเงินปันผลเฉลี่ยคืนค้างจ่าย จำนวนเงิน 94.57 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 3.19

6.2.2 หนี้สินระยะยาว

สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินระยะยาวทั้งสิ้น จำนวนเงิน 85,867.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.06 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ปีก่อนมีหนี้สินระยะยาวทั้งสิ้น จำนวนเงิน 50,521.50 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 35,345.87 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.96 ประกอบด้วยเงินกู้ยืมระยะยาวจำนวนเงิน 85,865.88 ล้านบาท และเจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์ จำนวนเงิน 1.49 ล้านบาท

6.2.3 หนี้สินอื่น

สหกรณ์ออมทรัพย์มีหนี้สินอื่นทั้งสิ้น จำนวนเงิน 11,658.26 ล้านบาท เป็นร้อยละ 0.69 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีหนี้สินอื่นทั้งสิ้น จำนวนเงิน 12,150.18 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวนเงิน 491.92 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 4.05 หนี้สินอื่นประกอบด้วย รายได้รอตัดบัญชี จำนวนเงิน 9.21 ล้านบาท เงินสะสมและสำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่ จำนวนเงิน 2,481.61 ล้านบาท เงินประกันและหนี้สินอื่นๆ จำนวนเงิน 9,167.44 ล้านบาท

6.3 ทุนของสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 795,544.72 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 46.89 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 714,264.43 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 81,280.29 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.38 (ตารางที่ 16) ทุนของสหกรณ์ประกอบด้วย

รายการ	ปี 2556		ปี 2555		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รวมทุนสหกรณ์ทั้งสิ้น	795,544.72	46.89	714,264.43	48.58	81,280.29	11.38
ทุนเรือนหุ้น	670,347.64	39.51	601,809.99	40.93	68,537.65	11.39
ทุนสำรอง	61,968.32	3.65	56,574.79	3.85	5,393.53	9.53
ทุนสะสมและอื่นๆ	7,623.61	0.45	6,383.87	0.44	1,239.74	19.42
กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	2,116.42	0.12	1,767.02	0.12	349.40	19.77
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	4.88	0.00	327.83	0.02	(322.95)	(98.51)
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร	0.14	0.00	52.94	0.00	(52.80)	(99.74)
ขาดทุนสะสม	(415.02)	(0.02)	(411.65)	(0.03)	(3.37)	0.82
กำไรสุทธิประจำปี	53,898.73	3.18	47,759.64	3.25	6,139.09	12.85

6.3.1 ทุนเรือนหุ้น

สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้นจำนวนเงิน 670,347.64 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 39.51 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีทุนเรือนหุ้นทั้งสิ้น จำนวนเงิน 601,809.99 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 68,537.65 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.39

6.3.2 ทุนสำรอง

สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนสำรองทั้งสิ้น จำนวนเงิน 61,968.32 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 3.65 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีทุนสำรองทั้งสิ้น จำนวนเงิน 56,574.79 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 5,393.53 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.53

6.3.3 ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ

สหกรณ์ออมทรัพย์มีทุนสะสมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 7,623.61 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 0.45 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีทุนสะสมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 6,383.87 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 1,239.74 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.42

6.3.4 กำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น

สหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรที่เกิดจากส่วนต่างของเงินลงทุนตีราคาตามราคาตลาด ณ ปัจจุบัน (ราคาทุน-ราคาตลาด) จำนวน 2,116.42 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ปีก่อนมีกำไรที่เกิดจากส่วนต่างของเงินลงทุน จำนวน 349.40 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 19.77

6.3.5 ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์มีส่วนเกินที่เกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ (ราคาทุน-ราคาตลาด) จำนวนเงิน 4.88 ล้านบาท ปีก่อนมีส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ จำนวน 327.83 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนจำนวน 322.95 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 98.51

6.3.6 ขาดทุนสะสม

สหกรณ์ออมทรัพย์มีผลขาดทุนสะสมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 415.02 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 0.02 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมียอดขาดทุนสะสมทั้งสิ้น จำนวนเงิน 411.65 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 3.37 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 0.82 เท่า

6.3.7 กำไรสุทธิประจำปี

สหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรสุทธิประจำปีทั้งสิ้น จำนวนเงิน 53,898.73 ล้านบาท เทียบได้เป็นร้อยละ 3.18 ของทุนดำเนินงาน ปีก่อนมีกำไรสุทธิประจำปีทั้งสิ้น จำนวนเงิน 47,759.64 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 6,139.09 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.85

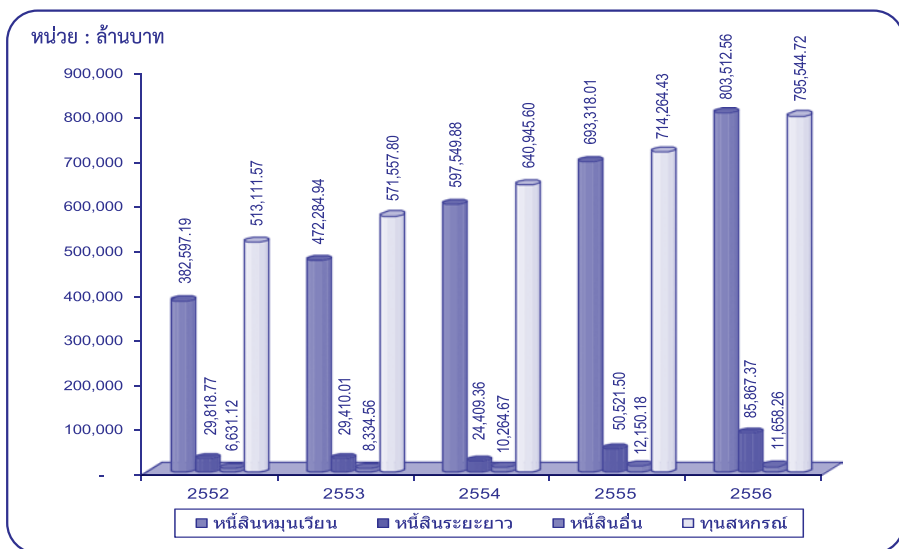
6.3.8 กำไรสุทธิหรือการจัดสรร

สหกรณ์ออมทรัพย์มีกำไรสุทธิหรือการจัดสรรทั้งสิ้น จำนวนเงิน 0.14 ล้านบาท ปีก่อนมีกำไรสุทธิหรือการจัดสรรทั้งสิ้น จำนวนเงิน 52.94 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน จำนวนเงิน 52.80 ล้านบาท หรือลดลงจากปีก่อนร้อยละ 99.74

ตารางแสดงสินทรัพย์แยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์

รูปแบบ	ปี 2556		ปี 2555	
	หนี้สินรวม	ทุนของสหกรณ์	หนี้สินรวม	ทุนของสหกรณ์
ภาคราชการ	726,097.76	618,911.57	602,467.22	555,384.12
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	68,457.28	57,611.80	50,843.24	48,927.05
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	33,415.54	36,295.18	28,152.14	33,458.82
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	356,350.32	279,596.67	294,478.39	251,425.68
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	109,094.05	57,457.45	98,089.93	52,390.10
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	77,590.24	75,632.05	58,714.76	66,906.18
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	81,190.33	112,318.42	72,188.76	102,276.29
ภาครัฐวิสาหกิจ	112,273.25	118,649.64	99,541.20	108,603.12
ภาคเอกชนและอื่นๆ	62,667.18	57,983.51	53,981.27	50,277.19
รวมทั้งสิ้น	901,038.19	795,544.72	755,989.69	714,264.43

ภาพที่ 14 แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบ 5 ปี
(ด้านหนี้สินและทุน)

3.7 แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนสหกรณ์ออมทรัพย์

การทำธุรกิจในสหกรณ์ออมทรัพย์ จะเกี่ยวข้องกับการหมุนเวียนเงินสดแทบทั้งสิ้น เงินทุนที่ได้รับส่วนใหญ่มาจากการสะสมเงินค่าหุ้นของสมาชิก ซึ่งถือเป็นทุนภายในของสหกรณ์และเงินรับฝากจากสมาชิกซึ่งเป็นหนี้สิน โดยสหกรณ์จะนำเงินทุนดังกล่าวไปให้สมาชิกที่มีความจำเป็นกู้ยืมเพื่อก่อให้เกิดรายได้ ในกรณีที่ทุนเรือนหุ้นและเงินรับฝาก มีไม่เพียงพอต่อการปล่อยสินเชื่อ สหกรณ์ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอก เพื่อนำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน หากมีเงินเหลือก็จะให้บริการกู้ยืมระหว่างสหกรณ์ หรือนำไปลงทุนให้เกิดผลตอบแทน

7.1 แหล่งที่มาของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์

รายการ	ปี 2556		ปี 2555		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
แหล่งเงินทุนภายใน	1,291,713.31	76.13	1,154,872.15	78.55	136,841.16	11.85
เงินรับฝากของสมาชิก	484,665.30	28.56	429,132.10	29.19	55,533.20	12.94
ทุนของสหกรณ์	795,544.72	46.89	714,264.43	48.58	81,280.29	11.38
อื่นๆ	11,503.29	0.68	11,475.62	0.78	27.67	0.24
แหล่งเงินทุนภายนอก	404,869.60	23.87	315,381.97	21.45	89,487.63	28.37
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	383,055.40	22.58	295,506.73	20.10	87,548.67	29.63
เงินรับฝากและหนี้สินอื่น	21,814.20	1.29	19,875.24	1.35	1,938.96	9.76
รวมทั้งสิ้น	1,696,582.91	100.00	1,470,254.12	100.00	226,328.79	15.39

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งสิ้น 1,696,582.91 ล้านบาท ประกอบด้วยแหล่งเงินทุนภายใน จำนวนเงิน 1,291,713.31 ล้านบาท หรือร้อยละ 76.13 ได้แก่ เงินรับฝากจากสมาชิกจำนวน 484,665.30 ล้านบาท ทุนของสหกรณ์จำนวน 795,544.72 ล้านบาท และอื่น จำนวน 11,503.29 ล้านบาท ส่วนที่เหลือมาจากแหล่งเงินทุนภายนอกจำนวนเงิน 404,869.60 ล้านบาท หรือร้อยละ 23.87 โดยการกู้ยืมระยะสั้น จำนวนเงิน 297,188.03 ล้านบาท เงินกู้ยืมระยะยาวจำนวนเงิน 85,867.37 ล้านบาท นอกจากนี้เป็นเงินรับฝากจากภายนอกและหนี้สินอื่น จำนวนเงิน 21,814.20 ล้านบาท

7.2 แหล่งใช้ไปของเงินทุน มีรายละเอียด ดังนี้

รายการ	ปี 2556		ปี 2555		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
เงินสดและเงินฝาก	97,853.40	5.77	85,774.32	5.83	12,079.08	14.08
ลูกหนี้สุทธิ	1,386,370.61	81.71	1,179,754.17	80.24	206,616.44	17.51
หลักทรัพย์/ตราสาร	203,004.95	11.97	195,823.35	13.32	7,181.60	3.67
สินค้าคงเหลือ	28.83	0.002	184.36	0.01	(155.53)	(84.36)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	4,036.52	0.24	3,657.48	0.25	379.04	10.36
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	706.38	0.04	653.94	0.05	52.44	8.02
อื่นๆ	4,582.22	0.27	4,406.50	0.30	175.72	3.99
รวม	1,696,582.91	100	1,470,254.12	100	226,328.79	15.39

การใช้เงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบปี 2556 ส่วนใหญ่ลงทุนในลูกหนี้เงินกู้ ร้อยละ 81.71 ลงทุนในหลักทรัพย์/ตราสารหนี้ ร้อยละ 11.97 เงินสดและเงินฝาก ร้อยละ 5.77 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 0.24 ที่เหลือเป็นสินทรัพย์ไม่มีตัวตนและอื่นๆ ร้อยละ 0.31

เงินลงทุนในลูกหนี้ส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้ระยะยาวถึงร้อยละ 88.11 ของลูกหนี้ทั้งสิ้น ดังนั้น ความสามารถในการใช้คืนเงินทุนจากแหล่งภายนอกให้เป็นไปตามกำหนดสัญญา จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการเร่งรัดลูกหนี้ของสหกรณ์เอง อนึ่ง สหกรณ์ไม่ควรขยายวงเงินกู้ให้สมาชิกเพียงเพื่อต้องการเพิ่มรายได้ให้สหกรณ์เอง เพราะนอกจากจะเป็นการเพิ่มภาระหนี้แก่สมาชิกผู้กู้และผู้ค้ำประกันแล้วยังเป็นการเพิ่มความเสี่ยงของสหกรณ์ แต่ควรกำกับให้คำแนะนำสมาชิกปรับวิถีการดำเนินชีวิตบนทางสายกลางใช้จ่ายที่จำเป็น รมรณรงค์สร้างเสริมให้ออมเงินไว้กับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ

สหกรณ์ควรใช้นโยบายการบริหารการเงินด้วยความรอบคอบ คำนึงถึงฐานะการเงินของสหกรณ์เอง นอกจากนี้สหกรณ์จะต้องระวังต่อความเสี่ยงทางด้านสภาพคล่องเนื่องจากแหล่งเงินทุนภายในส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากกระยะสั้น ฉะนั้นควรให้ความสำคัญกับการรักษาระดับสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ให้เหมาะสม เพื่อเป็นเกราะป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น

แหล่งที่มาของเงินทุนแยกรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556

รูปแบบย่อย	แหล่งเงินทุนภายใน (ล้านบาท)			แหล่งเงินทุนภายนอก (ล้านบาท)		รวมทั้งสิ้น
	เงินรับฝาก สมาชิก	ทุนของ สหกรณ์	อื่นๆ	เงินกู้ยืมและ เครดิตฯ	หนี้สินอื่น	
ภาคราชการ	342,829.22	618,911.57	9,411.73	356,068.20	17,788.63	1,345,009.33
ตำรวจ	15,730.56	57,611.80	432.91	47,365.22	4,928.59	126,069.08
ทหาร	24,295.91	36,295.18	231.06	8,222.17	666.39	69,710.71
ครู	118,144.46	279,596.67	5,175.79	223,978.66	9,051.41	635,946.99
มหาวิทยาลัย	84,774.94	57,457.45	1,663.87	22,376.62	278.63	166,551.51
โรงพยาบาล/ สาธารณสุข	36,064.97	75,632.05	760.27	38,476.34	2,288.66	153,222.29
ราชการอื่นๆ	63,818.38	112,318.42	1,147.82	15,649.19	574.94	193,508.75
ภาครัฐวิสาหกิจ	92,814.29	118,649.64	1,214.67	15,944.96	2,299.33	230,922.89
ภาคเอกชน	49,021.79	57,983.52	876.89	11,042.24	1,726.24	120,650.69
รวมทั้งสิ้น	484,665.30	795,544.72	11,503.29	383,055.40	21,814.20	1,696,582.91
ร้อยละ	28.56	46.89	0.68	22.58	1.29	100
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	12.94	11.38	0.24	29.63	9.76	15.39

แหล่งใช้ไปของเงินทุนแยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556

รูปแบบย่อย	แหล่งเงินทุนภายใน (ล้านบาท)			แหล่งเงินทุนภายนอก (ล้านบาท)			รวมทั้งสิ้น
	เงินรับ/ เงินฝาก	ลูกหนี้สุทธิ	หลักทรัพย์/ ตราสาร	ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์-สุทธิ	สินทรัพย์ ไม่มีตัวตน	อื่นๆ	
ภาคราชการ	66,390.10	1,159,198.85	111,963.80	3,461.60	644.22	3,350.76	1,345,009.33
ตำรวจ	3,053.38	116,459.46	6,275.01	66.46	37.26	177.51	126,069.08
ทหาร	3,661.85	62,753.89	3,154.07	34.50	13.99	92.41	69,710.71
ครู	25,169.68	601,125.27	5,427.74	2,807.53	89.46	1,327.31	635,946.99
มหาวิทยาลัย	13,718.73	80,246.08	70,943.83	148.54	245.84	1,248.49	166,551.51
โรงพยาบาล/ สาธารณสุข	7,174.27	134,522.82	11,002.62	301.34	31.04	190.20	153,222.29
ราชการอื่นๆ	13,612.19	164,091.33	15,160.53	103.23	226.63	314.84	193,508.75
ภาครัฐวิสาหกิจ	16,528.50	153,424.29	60,042.29	145.56	51.08	731.17	230,922.89
ภาคเอกชน	14,934.80	73,747.47	30,998.86	429.36	11.08	529.12	120,650.69
รวมทั้งสิ้น	97,853.40	1,386,370.61	203,004.95	4,036.52	706.38	4,611.05	1,696,582.91
ร้อยละ	5.77	81.72	11.97	0.24	0.04	0.27	100.00
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	14.08	17.51	3.67	10.36	8.02	3.99	15.39

ซึ่งหากพิจารณาแยกเป็นประเภทย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์ พบว่า กลุ่มของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่มีแหล่งเงินทุนภายในเพียงพอกับความต้องการกู้ยืมของสมาชิก ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ กลุ่มของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่เงินทุนภายในไม่เพียงพอ ยังต้องการกู้ยืมจากแหล่งภายนอก ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ และสหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร กลุ่มของสหกรณ์ออมทรัพย์

ที่มีเงินทุนจากเงินรับฝากสูงเกินความต้องการกู้ยืมของสมาชิก ต้องนำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์/ตราสารอื่นๆ ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย สหกรณ์ออมทรัพย์รัฐวิสาหกิจ และสหกรณ์ออมทรัพย์เอกชน

7.3 การลงทุนในหลักทรัพย์

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มีบทบัญญัติให้เงินของสหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ต้องเป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ เรื่องข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ ดังนั้น จึงเปิดโอกาสให้สหกรณ์ออมทรัพย์ที่มีเงินเหลือจากการให้บริการเงินกู้แก่สมาชิกไปบริหารเองด้วยการลงทุนหาผลตอบแทนในช่องทางอื่นๆ แต่ทั้งนี้ในรอบปีมีสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนหนึ่งนำเงินของสหกรณ์ตลอดจนทำสัญญากู้ยืมจากภายนอกทำธุรกิจจัดหาสลากกินแบ่งรัฐบาลมาจำหน่ายแก่สมาชิก/บุคคลภายนอก โดยไปทำสัญญาลงทุนซื้อสลากฯ จ่ายเงินล่วงหน้าโดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันกับบริษัทเอกชน และยังมีภาระผูกพันต้องจ่ายเงินมัดจำซื้อสลากฯ อย่างต่อเนื่องโดยหักลดผลประโยชน์เป็นรายงวด ซึ่งปัจจุบันบริษัทเอกชนผิดสัญญาหยุดส่งโควตาสลากฯ ให้กับสหกรณ์ที่ไปลงทุนและไม่คืนเงินมัดจำที่จ่ายล่วงหน้าเมื่อทำสัญญาทำให้สหกรณ์ได้รับผลกระทบก่อให้เกิดความเสียหายในระยะยาวเป็นมูลค่าหลายล้านบาท

ระหว่างปีสหกรณ์ออมทรัพย์นำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์หรือตราสารที่ออกโดยภาครัฐและเอกชนต่างๆ ในรูปของเงินลงทุนระยะสั้น และเงินลงทุนระยะยาวในรอบปี 2556 ระหว่างปีรวม 97,549.22 ล้านบาท แยกเป็นเงินลงทุนระยะสั้น 49,248.67 ล้านบาท และเงินลงทุนระยะยาว 48,300.55 ล้านบาท ณ วันสิ้นปีมีเงินลงทุนคงเหลือ รวมทั้งสิ้น 203,004.95 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.97 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนจำนวนเงิน 7,181.60 ล้านบาทหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.67 รายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงเงินลงทุนคงเหลือแยกตามรูปแบบย่อยของสหกรณ์ออมทรัพย์

รูปแบบ	ปี 2556		ปี 2555	
	เงินลงทุน ระยะสั้น	เงินลงทุน ระยะยาว	เงินลงทุน ระยะสั้น	เงินลงทุน ระยะยาว
ภาคราชการ	20,205.18	91,758.62	25,349.28	87,202.61
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	787.38	5,487.63	1,357.86	3,001.53
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	437.19	2,716.88	827.14	2,601.05
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	801.52	4,626.22	3,259.83	4,049.96
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	14,777.60	56,166.23	13,953.21	57,210.95
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข	1,235.97	9,766.65	1,929.99	9,061.53
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่นๆ	2,165.52	12,995.01	4,021.25	11,277.59
ภาครัฐวิสาหกิจ	5,564.35	54,477.94	10,120.99	40,831.71
ภาคเอกชนและอื่นๆ	7,835.72	23,163.14	11,837.42	20,481.34
รวมทั้งสิ้น	33,605.25	169,399.70	47,307.69	148,515.66

ตารางแสดงประเภทของเงินลงทุนคงเหลือในภาพรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556

รูปแบบ	เงินลงทุนระยะสั้น (ล้านบาท)	เงินลงทุนระยะยาว (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	ร้อยละ (%)
เงินลงทุนเพื่อค้า / เพื่อขาย				
หุ้นของธนาคารพาณิชย์	111.87	135.96	247.83	0.12
หุ้นกู้ของธนาคารพาณิชย์	326.00	8,421.35	8,747.35	4.31
หุ้นของบริษัทบางจาก	5.32	271.67	276.99	0.14
หุ้นของบริษัทการบินไทย	41.64	209.98	251.62	0.12
หุ้นกู้ของบริษัทการบินไทย	1,020.00	2,228.01	3,248.01	1.60
หุ้นของบริษัท ปตท.	967.26	459.29	1,426.55	0.70
หุ้นกู้ของบริษัท ปตท.	1,093.58	10,780.22	11,873.80	5.85
หุ้นของบริษัทปูนซีเมนต์ไทย	2.03	170.00	172.03	0.08
หุ้นกู้ของบริษัทปูนซีเมนต์ไทย	119.72	1,069.77	1,189.49	0.59
หุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	1,584.43	2,388.59	3,973.02	1.96
หุ้นกู้ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์	5,540.20	26,587.83	32,128.03	15.83
กองทุนรวม/หน่วยลงทุนต่างๆ	3,841.44	638.05	4,479.49	2.21
ตัวสัญญาใช้เงินของธนาคารพาณิชย์	29.40	1,093.70	1,123.10	0.55
ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนต่างๆ	0.75	14.00	14.75	0.01
ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทบางจาก	-	-	-	-
ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเอกชนต่างๆ	703.44	443.12	1,146.56	0.56
พันธบัตรรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ	2,332.03	13,121.71	15,453.74	7.61
บัตรออมทรัพย์ของธนาคารอื่นๆ	18.50	450.00	468.50	0.23
อื่นๆ	4,563.52	15,711.83	20,275.35	9.99
ค่าเผื่อการปรับมูลค่าเงินลงทุนเพิ่มขึ้น (ลดลง)	423.15	1,259.97	1,683.12	0.83
รวม	22,724.28	85,455.05	108,179.33	53.29

ตารางแสดงประเภทของเงินลงทุนคงเหลือในภาพรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2556 (ต่อ)

รูปแบบ	เงินลงทุนระยะสั้น (ล้านบาท)	เงินลงทุนระยะยาว (ล้านบาท)	รวมทั้งสิ้น (ล้านบาท)	ร้อยละ (%)
เงินลงทุนทั่วไป				
ใบรับเงินฝากประจำ	55.17	20.05	75.22	0.04
สลากออมสิน	0.20	216.01	216.21	0.10
หุ้นของชุมนุมสหกรณ์	46.34	9,365.88	9,412.22	4.64
หุ้นของบริษัทสหประกันชีวิต	0.92	96.78	97.70	0.05
หุ้นของสหกรณ์ออมทรัพย์อื่นๆ	0.43	846.67	847.10	0.42
ตัวสัญญาใช้เงินของชุมนุมสหกรณ์	2,972.13	5,353.85	8,325.98	4.10
อื่นๆ	7,805.78	68,045.41	75,851.19	37.36
รวม	10,880.97	83,944.65	94,825.62	46.71
รวมทั้งสิ้น	33,605.25	169,399.70	203,004.95	100.00

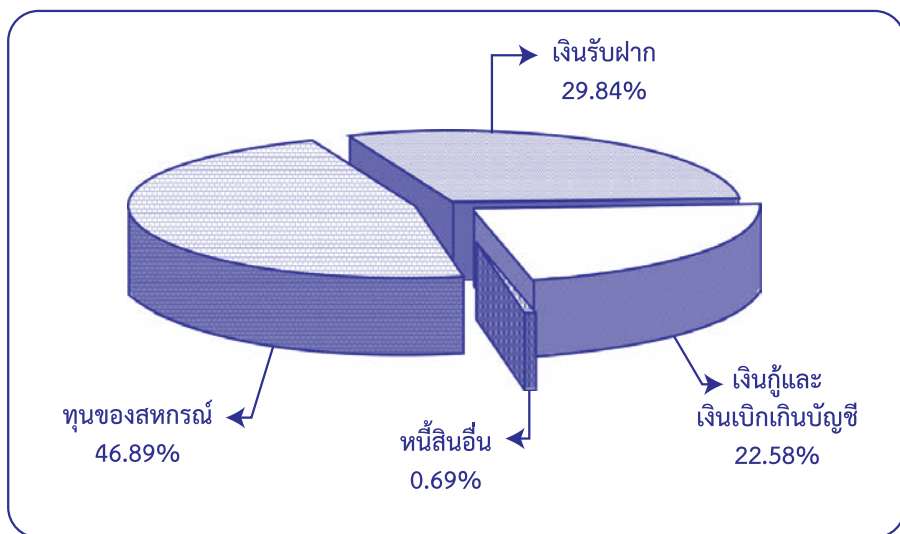
เงินลงทุนในหลักทรัพย์/ตราสาร ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ณ วันสิ้นปี จำนวน 203,004.95 ล้านบาท แยกเป็นเงินลงทุนระยะสั้น 33,605.25 ล้านบาท และเงินลงทุนระยะยาว จำนวน 169,399.70 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16.55 และร้อยละ 83.45 ของเงินลงทุนทั้งสิ้น ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นเงินลงทุนเพื่อค้า/เงินลงทุนเพื่อขาย ในรูปแบบพันธบัตรรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ หุ้นและหุ้นกู้ของบริษัทต่างๆ ร้อยละ 53.29 ณ วันสิ้นปีมีผลจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน เนื่องจากมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้และตราสารทุนลดลงตามภาวะตลาดเป็นผลกำไรจากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น จำนวน 2,849.54 ล้านบาท

3.8 ทุนดำเนินงาน

สหกรณ์ออมทรัพย์ในภาพรวม มีทุนดำเนินงาน ณ วันสิ้นปีทั้งสิ้น จำนวนเงิน 1,696,582.91 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน จำนวนเงิน 226,328.79 ล้านบาท หรือ เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 15.39 ทุนดำเนินงานดังกล่าวประกอบด้วยทุนของสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวนเงิน 795,544.72 ล้านบาท เป็นร้อยละ 46.89 ของทุนดำเนินงานและหนี้สินทั้งสิ้น จำนวนเงิน 901,038.19 ล้านบาท เป็นร้อยละ 53.11 ของทุนดำเนินงานตามรายละเอียด ดังนี้

รายการ	ปี 2556		ปี 2555		เพิ่มขึ้น (ลดลง)	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รวมทั้งสิ้น	1,696,582.91	100	1,470,254.12	100	226,328.79	15.39
ทุนของสหกรณ์	795,544.72	46.89	714,264.43	48.58	81,280.29	11.38
เงินรับฝาก	506,229.96	29.84	448,241.13	30.49	57,988.83	12.94
เงินกู้และเงินเบิกเกินบัญชี	383,053.91	22.58	295,505.66	20.10	87,548.25	29.63
หนี้สินอื่น	11,754.32	0.69	12,242.90	0.83	(488.58)	(3.99)

ภาพที่ 15 แสดงส่วนประกอบของทุนดำเนินงาน ในรอบปี 2556

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ของสหกรณ์ออมทรัพย์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ประยุกต์ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์ ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็น มาตรฐานเดียวกัน ในมุมมองของกลุ่มอัตราส่วนทางการเงิน 6 มิติ ดังนี้

C (Capital Strength)	: ความเข้มแข็งของเงินทุนหรือความเพียงพอ ของเงินทุนต่อความเสี่ยง
A (Asset Quality)	: คุณภาพสินทรัพย์
M (Management Ability)	: ชีตความสามารถในการบริหาร
E (Earning)	: การทำกำไร
L (Liquidity)	: สภาพคล่อง
S (Sensitivity)	: ผลกระทบการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ทางธุรกิจ

อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เป็นค่า อ้างอิงในการเปรียบเทียบ (Benchmark) เพื่อเฝ้าระวังเสถียรภาพทางการเงิน ในเบื้องต้น ซึ่งเป็นการกำหนดค่ามาตรฐานเริ่มต้นให้สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ใช้เทียบเคียงเพื่อปรับเข้าถึงค่ามาตรฐานได้

การเลือกอัตราส่วนเทียบเคียงหลัก

แนวโน้มและผลที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน	ผลกระทบที่จะมีต่อมิติของ CAMELS
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) มีแนวโน้มสูงขึ้น และยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน	การทำกำไร สภาพคล่องทางการเงิน ความเข้มแข็งของเงินทุน
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด มีแนวโน้มลดลงและยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน	คุณภาพสินทรัพย์ สภาพคล่องทางการเงิน
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ มีแนวโน้มลดลงและยังมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพ	ความเข้มแข็งของเงินทุน

แนวโน้มอัตราส่วนข้างต้นบ่งทอนความมีประสิทธิภาพของสหกรณ์โดยมีมูลเหตุมาจาก

1. ความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารค่าใช้จ่ายให้สัมพันธ์กับรายได้
2. ความไม่มีผลสัมฤทธิ์ในการเร่งรัดลูกหนี้ให้ชำระหนี้ภายในกำหนดเวลา
3. การไม่ให้ความสำคัญของการสะสมทุนสำรอง ซึ่งเป็นทุนที่มั่นคงและปราศจากการระดมทุน

อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรทั้ง 3 อัตราส่วน มีความสำคัญต่อการเปรียบเทียบและให้ความสนใจในเบื้องต้น เพื่อการอ้างอิงเทียบเคียงสู่การปรับปรุงพัฒนาการบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ สร้างความเข้มแข็งและมีเสถียรภาพทางการเงิน

อัตราส่วนสำคัญ (Key Ratio)	วัตถุประสงค์ของการเทียบเคียง
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารค่าใช้จ่าย ดำเนินงานให้มีความสัมพันธ์กับรายได้ที่อาจจะ ผันผวนตามภาวะธุรกิจ
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	เพื่อพัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเร่งรัดลูกหนี้ให้ สามารถชำระหนี้ได้ภายในกำหนดเวลา แสดงถึง คุณภาพสินทรัพย์และสภาพคล่องทางการเงิน
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เพื่อพัฒนาทุนสำรองให้มั่นคง สามารถเป็นเกราะ ป้องกันรองรับผลกระทบที่เกิดจากภาวะธุรกิจและ การเงิน ที่จะส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงิน

ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

ทั้ง 3 อัตราส่วน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ประเภทอัตราส่วน	ระดับมาตรฐาน		
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	น้อยกว่า 25.00	25.00 - 35.00	มากกว่า 35.00
2. อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด	มากกว่า 95.00	85.00 - 95.00	น้อยกว่า 85.00
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	มากกว่า 0.10	0.04 - 0.10	น้อยกว่า 0.04

ระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

สีเขียว	หมายถึง ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ
สีเหลือง	หมายถึง ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น
สีส้ม	หมายถึง ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ
สีแดง	หมายถึง ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน

ความลึกของการวิเคราะห์ ในแต่ละด้าน C A E L แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

สีเขียว	หมายถึง วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
สีเหลือง	หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
สีแดง	หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

ระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง

สหกรณ์ออมทรัพย์ที่ได้รับการสอบบัญชีและรับรองงบการเงินประจำปี 2556 จำนวน 1,334 สหกรณ์ มีภาพรวมสำหรับระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังอยู่ที่ระดับ “มากขึ้น” และมีระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในเรื่อง

1. ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ที่ระดับ “ดี”
2. ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดอยู่ที่ระดับ “ดี”
3. ทุนสำรองต่อสินทรัพย์อยู่ที่ระดับ “ต้องปรับปรุง”

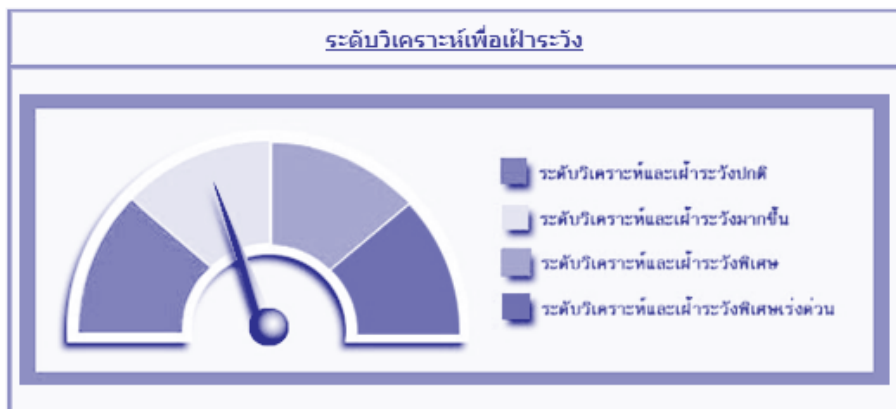
ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน จำแนกได้ดังนี้

1. ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากที่สุด

2. คุณภาพของสินทรัพย์ อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามทั่วไป
3. ความสามารถในการทำกำไร อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามทั่วไป
4. สภาพคล่องทางการเงิน อยู่ในระดับวิเคราะห์และติดตามทั่วไป

ความพร้อมในการวิเคราะห์และเชื่อมโยง CAMEL

ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร		
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ ตามกำหนด	ทุนสำรองต่อสินทรัพย์
		

การเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์

เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังมากขึ้น ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของ CAMELS หรือไม่ ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้มากขึ้นหรือดีกว่าเดิมก็ได้

ความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน

C A E L

วิเคราะห์ขนาดความรุนแรงของการดำรงทุนสำรองที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของเงินทุน

- หมายเหตุ : เครื่องหมาย
- หมายถึง วิเคราะห์และติดตามทั่วไป
 - หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น
 - หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

ระดับการเทียบเคียงอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ แสดงเกณฑ์อัตราส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) และอัตราส่วนลูกหนี้ที่ถึงกำหนดชำระได้ตามกำหนด อยู่ในระดับ ดี ซึ่งแสดงอยู่ในรูปเขียว และอัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อยู่ในระดับต้องปรับปรุง ซึ่งแสดงอยู่ในรูปสีแดง เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังมากขึ้น ต้องวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังมากขึ้น ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของ CAMELS หรือไม่ ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้มากขึ้นหรือดีกว่าเดิมก็ได้

เมื่อวิเคราะห์ในเชิงลึกพบว่าขนาดความรุนแรงของการดำรงทุนสำรองที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของเงินทุน

ผลการชี้วัดสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่สามารถแสดงความเห็นต่อการเงินได้ จำนวน 1,334 สหกรณ์ จำแนกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ จำนวน 468 สหกรณ์ หรือร้อยละ 35.08 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการพัฒนาที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อาจมีด้านใดด้านหนึ่งของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอีกก็ได้

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น จำนวน 722 สหกรณ์ หรือร้อยละ 54.12 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการพัฒนาที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อาจมีด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินที่ต้องพัฒนาให้ดีขึ้น

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ จำนวน 94 สหกรณ์ หรือร้อยละ 7.05 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินว่ารุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่

ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน จำนวน 17 สหกรณ์ หรือร้อยละ 1.27 ในจำนวนนี้สหกรณ์ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปัจจัยพื้นฐานทางการเงินว่ารุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุและความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่

หมายเหตุ ในจำนวนสหกรณ์ที่สอบบัญชีได้มีบางสหกรณ์ที่ข้อมูลไม่ครบถ้วน ได้แก่ ไม่มีค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จำนวน 15 สหกรณ์ และมีลูกหนี้ผิดปกติ จำนวน 18 สหกรณ์ หรือร้อยละ 1.13 และ 1.35 ตามลำดับ

4.1 ภาพเศรษฐกิจทางการเงิน

ภาพเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ไม่รวมเงินทุน

มิตีที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

เงินทุนดำเนินงาน			
1,696,582,906,797.66 บาท			
ผลตอบแทนต่อส่วนของทุน			
7.140 %			

แหล่งเงินทุน			
* ภายในสหกรณ์	1,291,713,308,675.07	บาท	76.14 %
- เงินรับฝากสมาชิก	484,665,297,362.61	บาท	28.57 %
- ทุนของสหกรณ์	795,544,717,822.34	บาท	46.89 %
- อื่นๆ	11,503,293,490.12	บาท	0.68 %
* ภายนอกสหกรณ์	404,869,598,122.59	บาท	23.86 %
- เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	383,055,399,042.26	บาท	22.58 %
- เงินรับฝากสหกรณ์และอื่นๆ	21,814,199,080.33	บาท	1.29 %
ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	0.037	เท่า	

สัดส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุนสหกรณ์			
1.133 เท่า			
* หนี้สินทั้งสิ้น	901,038,188,975.32	บาท	
* ทุนของสหกรณ์	795,544,717,822.34	บาท	
การเติบโตของทุนสหกรณ์	11.380	%	
การเติบโตของหนี้สิน	19.187	%	

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

สหกรณ์มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 1,696,582.91 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 15.39 แหล่งที่มาของเงินทุนมาจากภายในสหกรณ์ ร้อยละ 76.14 ประกอบด้วยเงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 28.57 และส่วนของเจ้าของที่เป็นทุนร้อยละ 46.89 ด้านแหล่งเงินทุนที่มาจากภายนอกร้อยละ 23.86 เป็นเงินกู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 22.58 นอกจากนี้มีสัดส่วนของหนี้สินต่อทุน 1.133 ต่อ 1 ปีก่อน 1.058 ต่อ 1 หากเปรียบเทียบกับอัตราส่วนสำคัญเฉลี่ยโดยรวมมีค่ามากกว่าเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าทุนของสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้สินได้ เจ้าหนี้มีความเสี่ยง สหกรณ์ควรชำระหนี้สินให้เป็นไปตามกำหนด และสร้างความเชื่อมั่นให้กับเจ้าหนี้

รวมทั้งสหกรณ์ ควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มทุนสำรองของสหกรณ์ที่มีสัดส่วนของทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เท่ากับ 0.037 เท่ากับปีก่อนและมีค่าน้อยกว่าเล็กน้อยกับอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวม เพราะนอกจากจะเป็นเกราะป้องกันความเสี่ยงในด้านความมั่นคงแล้วยังเป็นเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำและเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนในระยะยาว ด้านอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนปีปัจจุบันร้อยละ 7.140 ปีก่อนร้อยละ 7.048 แสดงถึงสหกรณ์มีความสามารถในการบริหารงานให้ได้รับผลตอบแทนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

A มติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

สินทรัพย์
1,696,582,906,797.66 บาท
ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์
3.404 %

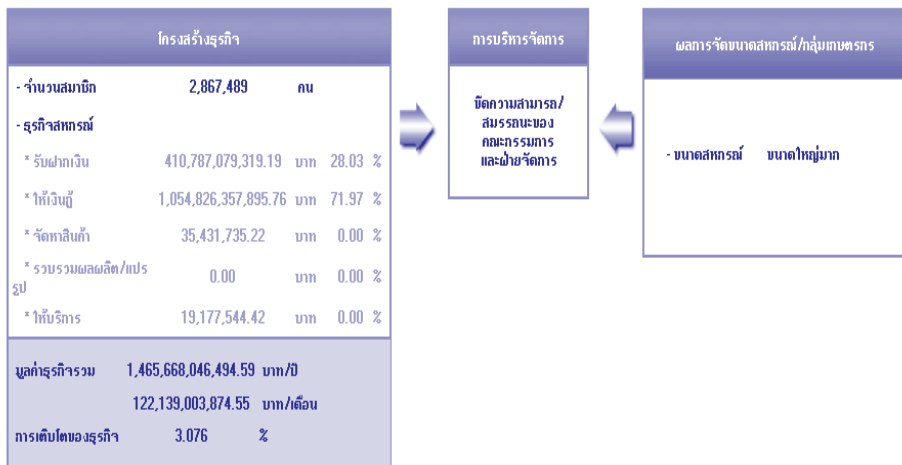
การลงทุนในสินทรัพย์			
เงินสด/เงินฝากธนาคาร/ส.ก.	97,853,405,609.52	บาท	5.77 %
ลูกหนี้	1,391,310,059,034.73	บาท	82.01 %
(ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ)	4,939,448,117.70	บาท	0.29 %
ที่ดิน/อาคาร/อุปกรณ์	4,036,516,671.77	บาท	0.24 %
หลักทรัพย์/ตราสาร	203,004,955,648.79	บาท	11.97 %
สินค้าและอื่นๆ	5,317,417,950.55	บาท	0.31 %
NPL/หนี้ชำระไม่ได้ตามกำหนด	933,225,297.58	บาท	
หรืออัตราหนี้ค้างชำระ	0.846	%	

อัตราหมุนของสินทรัพย์	
0.052 รอบ	
รายได้สุทธหลัก	82,495,887,011.08 บาท
การเติบโตของสินทรัพย์	15.394 %

ด้านคุณภาพสินทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์มีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 1,696,582.91 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 15.39 ส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์ประเภทลูกหนี้มากที่สุด จำนวน 1,391,310.06 ล้านบาท หรือร้อยละ 82.01 จำแนกเป็นลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 9.75 และลูกหนี้ระยะยาวร้อยละ 72.26 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ผลการดำเนินงานมีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 3.404 ปีก่อนร้อยละ 3.476 และอัตราราคาของสินทรัพย์ 0.052 รอบ ปีก่อนร้อยละ 0.050 รอบ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนแต่สินทรัพย์ส่วนใหญ่ยังคงมีคุณภาพการสร้างรายได้ที่มีรอบหมุนอยู่ในเกณฑ์ดีและให้ผลตอบแทนคุ้มค่า อนึ่ง การบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ขึ้นอยู่กับการบริหารลูกหนี้และการตัดสินใจเลือกการลงทุนให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งควรดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องอย่างเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้ตรงตามวัตถุประสงค์ต่อไป

มิติที่ 3 ขีดความสามารถในการบริหาร

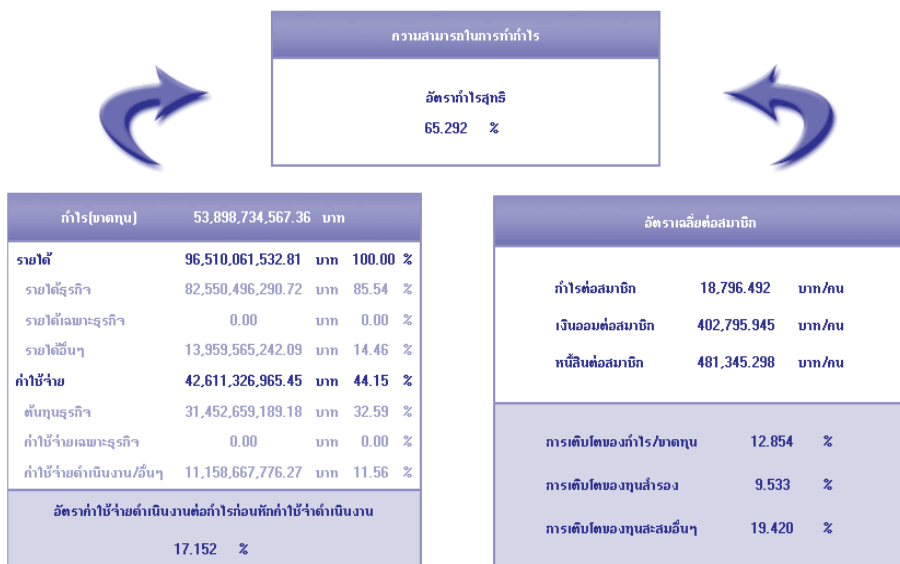

ด้านความสามารถในการบริหารจัดการ

สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์ ดำเนินงานในรอบปี 2556 โดยรวม 4 ธุรกิจหลักสำคัญ มีมูลค่ารวม 1,465,668.05 ล้านบาทต่อปี หรือ 122,139.00 ล้านบาทต่อเดือน ธุรกิจขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.076 การดำเนินธุรกิจด้านเงินให้กู้ยืมมีมูลค่าสูงสุด จำนวนเงิน 1,054,826.36 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 71.97 ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น รองลงมาเป็นธุรกิจรับฝากเงิน มีมูลค่า 410,787.08 ล้านบาท ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีมูลค่า 35.43 ล้านบาท และธุรกิจด้านให้บริการ จำนวนเงิน 19.18 ล้านบาท ผลการจัดขนาดสหกรณ์ส่วนใหญ่ร้อยละ 89.28 เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ ถึงใหญ่มาก หรือมีจำนวน 1,191 สหกรณ์ รองลงมาเป็นขนาดกลาง จำนวน 123 สหกรณ์ ขนาดเล็ก จำนวน 17 สหกรณ์ และจัดขนาดไม่ได้จำนวน 3 สหกรณ์

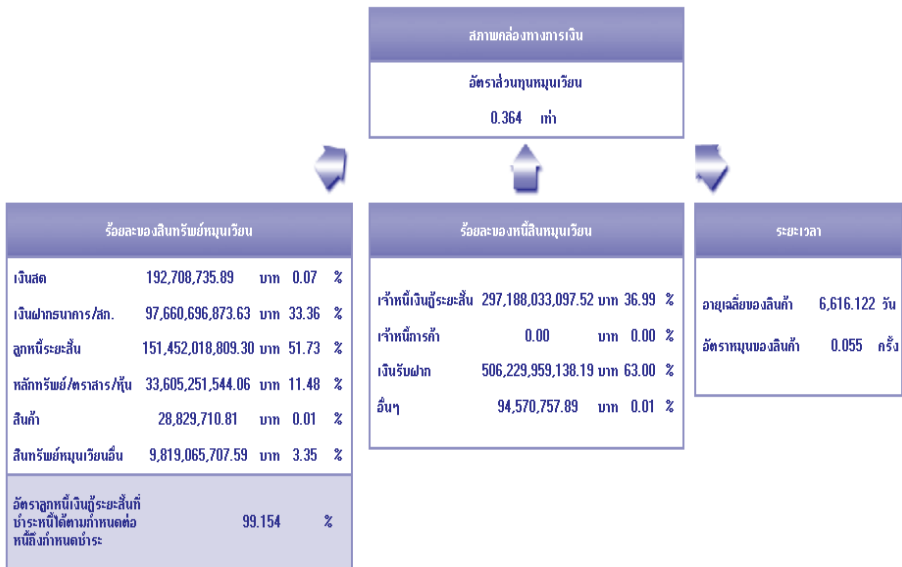
ด้านผลการจัดชั้นคุณภาพการควบคุมภายในอยู่ในระดับดี – ดีมาก จำนวน 615 สหกรณ์ ระดับพอใช้ 42 สหกรณ์ และอยู่ในระดับควรปรับปรุงแก้ไข จำนวนเพียง 5 สหกรณ์ หรือคิดเป็นร้อยละ 92.90 ร้อยละ 6.34 และร้อยละ 0.76 ของจำนวน สหกรณ์ที่จัดชั้นคุณภาพฯ ได้ ตามลำดับ

หน้าที่ 4 การทำกำไร

ด้านความสามารถในการทำกำไร

การดำเนินงานในภาพรวมของสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมีอัตรารายจ่ายตัวของรายได้ร้อยละ 19.52 ปีก่อนร้อยละ 16.50 อัตราการขยายตัวของค่าใช้จ่ายร้อยละ 28.88 ปีก่อนร้อยละ 28.07 และมีอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 65.292 ปีก่อนร้อยละ 70.171 เมื่อเทียบเคียงกับอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวมที่มีค่าเท่ากับร้อยละ 56.26 มีค่าสูงกว่าอัตราส่วนเฉลี่ยโดยรวม ผลการดำเนินงานในรอบปีหากเปรียบเทียบโดยเฉลี่ยสหกรณ์สามารถสร้างผลกำไรต่อสมาชิก 18,796.492 บาทต่อคน เงินออมต่อสมาชิก 402,795.945 บาทต่อคน และหนี้สินต่อสมาชิก 481,345.298 บาทต่อคน ซึ่งอัตราเฉลี่ยหนี้สินของสมาชิกต่อคนมีสัดส่วนที่สูงกว่าอัตราการออมของสมาชิกต่อคน ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงกำลังความสามารถชำระหนี้ในอนาคตของสมาชิก และเป็นความเสี่ยงของสหกรณ์ต่อสภาพคล่องที่จะใช้เงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินงานต่อไป

ด้านสภาพคล่องทางการเงิน

พิจารณาจากอัตราส่วนหมุนเวียน อัตราส่วนนี้ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นหรือเป็นเครื่องชี้ฐานะทางการเงินระยะสั้นของธุรกิจ ถ้าอัตราส่วนมีค่าสูงยิ่งแสดงถึงความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ สหกรณ์มีสัดส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน เท่ากับ 0.364 เท่า ปีก่อน 0.419 เท่า อย่างไรก็ตามสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีอยู่ส่วนใหญ่ของสหกรณ์เป็นลูกหนี้เงินให้กู้ยืม ร้อยละ 51.73 ดังนั้น สภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์จึงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการบริหารลูกหนี้เป็นสำคัญ นอกจากนี้หากพิจารณาส่วนประกอบของหนี้สินหมุนเวียนควบคู่กัน

จะพบว่าหนี้สินหมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นเงินรับฝาก ถึงร้อยละ 63.00 ซึ่งสหกรณ์ต้องบริหารด้านเงินฝากให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งอัตราดอกเบี้ยตลอดจนรูปแบบการออมเงินต่างๆ เพื่อป้องกันความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ทั้งนี้สหกรณ์ควรปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ พ.ศ. 2550

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ไม่รวมชุมนุม

มิติที่ 6 ผลกระทบของธุรกิจ

ด้านผลกระทบของธุรกิจ

หากพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่อสหกรณ์ ในด้านของราคาน้ำมัน ราคาหุ้นที่มีความผันผวนปรับเปลี่ยน/ลด สถานการณ์เงินบาทยังคงแข็งค่า ตลอดจนทิศทางแนวโน้มอัตราดอกเบี้ย และราคาทองคำที่ปรับตัวลดลงเป็นช่วงๆ อาจทำให้สมาชิกถอนเงินเพื่อไปซื้อทองคำแท่ง ดังนั้น สหกรณ์ต้องติดตามสถานการณ์และปรับการบริหารธุรกิจให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอสหกรณ์ทำหน้าที่เป็นตัวกลางจัดสรรทรัพยากรทุน ระหว่างผู้กู้และผู้ออม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องจัดการความท้าทายในด้านการระดมทุน ความท้าทาย ในด้านความเสี่ยงของการลงทุน ความท้าทายในด้านความจำเป็นในการเปลี่ยนรูปแบบ การออมในประเทศ ปัจจุบันการออมภาคประชาชนส่วนใหญ่ อยู่ในรูปเงินฝากหรือ กองทุนที่มีลักษณะการลงทุนระยะสั้น ควรปรับกลวิธีการสร้างเงินออมระยะยาว ให้เห็นความจำเป็นในการออมเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การส่งเสริมให้เกิด การออมระยะยาวมากขึ้น จึงเป็นการลดความเสี่ยง

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ในภาพรวมผลการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั้งระบบถือว่าอยู่ในระดับดี แม้ว่าระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยจะเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ แต่ยังไม่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์รุนแรงแต่อย่างใด สหกรณ์ยังสามารถรักษาระดับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากได้สูงกว่าอัตราของธนาคารพาณิชย์ และเรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากสมาชิกในอัตราที่ค่อนข้างต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น เนื่องจากวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ในการที่จะอำนวยประโยชน์แก่สมาชิกส่วนใหญ่ และไม่แสวงหากำไรสูงสุดเป็นเป้าหมายหลักโดยสามารถให้ผลตอบแทนกลับคืนสู่สมาชิกในอัตราที่ใกล้เคียงกับปีก่อน

5.2 ข้อเสนอแนะ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้เล็งเห็นความสำคัญของการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินเพื่อการรายงานและติดตามประเมินผลทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จึงได้ทำการพัฒนาไปสู่การเตือนภัยเพื่อเฝ้าระวังทางการเงินด้วย CFSAWS:ss เป็นเครื่องมือเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินให้กับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้ผู้บริหารมองเห็นสภาพปัญหาทางการเงินและใช้แสวงหากลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนแก้ไขปัญหให้เป็นไปอย่างถูกต้อง แม่นยำ อันจะนำสหกรณ์ไปสู่ความมั่นคงเข้มแข็งทางการเงินอย่างยั่งยืน

โครงสร้างระบบการเงินของสหกรณ์ส่วนใหญ่ที่รับเงินฝากประเภทเงินฝากออมทรัพย์มีสัดส่วนสูงกว่าเงินรับฝากประจำ และนำเงินรับฝากดังกล่าวไปลงทุนระยะยาวมากกว่าระยะสั้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงินของแต่ละสหกรณ์ การลงทุนที่ได้รับผลตอบแทนสูงย่อมมีความเสี่ยงสูงตามไปด้วยจึงอาจส่งผลต่อการบริหารงานของสหกรณ์ที่ต้องเผชิญกับความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้นสำหรับสหกรณ์ที่นำเงินส่วนเกินไปลงทุน ในปัจจุบันรูปแบบการลงทุนของสหกรณ์มีความหลากหลายและมีความซับซ้อนสูง สหกรณ์เป็นองค์กรธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่ต้องมีการแข่งขันกับธุรกิจอื่นๆ เพื่อความอยู่รอดฉะนั้นไม่ควรละทิ้งหลักการอุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ และที่สำคัญต้องสร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาชิกและผู้ที่เกี่ยวข้อง นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินกิจการ เพื่อให้สหกรณ์เติบโตได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

ภาคผนวก

ตารางสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์

ในรอบ 5 ปี (2552-2556)

ตารางสถิติการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในรอบ 5 ปี (2552-2556)

ส่วนที่ 1 เรื่องทั่วไป

ตารางที่ 1 จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียน

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
จำนวนที่ต้องตรวจสอบ	1,281	1,299	1,306	1,345	1,365
จำนวนที่ไม่ต้องตรวจสอบ	52	59	74	67	67
รวม	1,333	1,358	1,380	1,412	1,432
จำนวนสหกรณ์ตามทะเบียนเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	25	22	32	20
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	1.88	1.62	2.32	1.42

ตารางที่ 2 จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ดำเนินธุรกิจ	1,228	1,240	1,273	1,276	1,296
หยุดดำเนินธุรกิจ	6	4	2	1	-
ไม่ดำเนินธุรกิจ	7	20	7	20	33
อื่นๆ	-	-	6	9	5
ไม่พร้อมรับการตรวจสอบ	40	35	18	39	31
รวม	1,281	1,299	1,306	1,345	1,365
จำนวนสหกรณ์ที่ต้องตรวจสอบเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	18	7	39	20
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	1.41	0.54	2.99	1.49

ตารางที่ 3 จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบ

หน่วย : สหกรณ์

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
เล็ก	-	-	1	3	1
ชำระบัญชี	52	59	61	64	66
อื่นๆ	-	-	-	-	-
จดทะเบียนใหม่ไม่ครบรอบปีบัญชี	-	-	12	-	-
รวม	52	59	74	67	67
จำนวนสหกรณ์ที่ไม่ต้องตรวจสอบเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	7	15	(7)	0
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	13.46	25.42	(9.46)	0.00

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิก

หน่วย : คน

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	2,429,101	2,493,307	2,587,898	2,665,592	2,781,126
เข้าใหม่ระหว่างปี	209,506	232,678	253,376	269,608	260,755
ลาออกระหว่างปี	137,733	144,842	158,125	170,975	174,392
คงเหลือสิ้นปี	2,500,874	2,581,143	2,683,149	2,764,225	2,867,489
- ชาย	1,387,776	1,426,080	1,448,712	1,490,841	1,504,551
- หญิง	1,113,098	1,155,063	1,234,437	1,273,384	1,362,938
จำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	80,269	102,006	81,076	103,264
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	3.21	3.95	3.02	3.74

ตารางที่ 5 การถือหุ้นของสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	386,812.55	430,168.72	481,444.18	536,387.64	605,142.61
เพิ่มระหว่างปี	57,896.03	66,298.89	76,060.96	83,713.38	87,239.94
ถอนระหว่างปี	13,852.74	15,958.34	19,515.85	18,291.03	22,034.91
คงเหลือสิ้นปี	430,855.84	480,509.27	537,989.29	601,809.99	670,347.64
จำนวนทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	49,653.43	57,480.02	63,820.70	68,537.65
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	11.52	11.96	11.86	11.39

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานของสหกรณ์

ตารางที่ 6 สรุปการรับฝากเงิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	257,456.90	292,387.19	384,779.38	447,062.50	441,942.97
ฝากเพิ่มระหว่างปี	249,024.10	334,969.24	350,418.99	376,786.64	410,787.08
ถอนระหว่างปี	213,278.62	243,242.10	288,153.60	375,608.01	346,500.09
คงเหลือสิ้นปี	293,202.38	384,114.33	447,044.77	448,241.13	506,229.96
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	90,911.95	62,930.44	1,196.36	57,988.83
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	31.01	16.38	0.27	12.94

ตารางที่ 6.1 การรับฝากเงินจากสมาชิก

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	252,321.43	284,749.36	366,138.82	424,949.86	423,229.73
ฝากเพิ่มระหว่างปี	238,923.09	315,961.32	336,375.63	357,032.37	390,211.57
ถอนระหว่างปี	206,207.75	234,750.70	275,435.97	352,850.13	328,776.00
คงเหลือสิ้นปี	285,036.77	365,959.98	427,078.48	429,132.10	484,665.30
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	80,923.21	61,118.50	2,053.62	55,533.20
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	28.39	16.70	0.48	12.94

ตารางที่ 6.2 การรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	4,448.36	7,213.42	18,165.49	21,724.73	18,103.43
ฝากเพิ่มระหว่างปี	9,727.96	18,540.94	13,641.77	19,183.63	19,621.39
ถอนระหว่างปี	6,698.95	8,126.54	12,362.73	22,281.83	16,895.75
คงเหลือสิ้นปี	7,477.37	17,627.82	19,444.53	18,626.53	20,829.07
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	10,150.45	1,816.71	(818)	2,203
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	1.35 เท่า	10.31	(4.21)	11.82

ตารางที่ 6.3 การรับฝากเงินจากอื่นๆ ที่ไม่ใช่สมาชิกและอื่นๆ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	687.11	424.41	475.07	387.91	609.81
ฝากเพิ่มระหว่างปี	373.05	466.98	401.59	570.64	954.12
ถอนระหว่างปี	371.92	364.86	354.90	476.05	828.34
คงเหลือสิ้นปี	688.24	526.53	521.76	482.50	735.59
จำนวนเงินรับฝากคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	(161.71)	(4.77)	(39.26)	253.09
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	(23.50)	(0.91)	(7.52)	52.45

ตารางที่ 7 สรุปการให้เงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	689,124.92	760,276.07	837,793.15	973,169.38	1,177,594.13
กู้เพิ่มระหว่างปี	711,274.62	784,994.83	936,603.02	1,045,095.96	1,054,826.36
ชำระคืนระหว่างปี	638,501.94	707,811.44	798,677.87	845,115.12	854,274.31
คงเหลือสิ้นปี	761,897.60	837,459.46	975,718.30	1,173,150.22	1,378,146.18
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	75,561.86	138,258.84	197,431.92	204,995.96
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	9.92	16.51	20.23	17.47

ตารางที่ 7.1 การให้เงินกู้แก่สมาชิกระยะสั้น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	13,439.20	16,160.51	20,915.76	28,506.69	35,865.01
กู้เพิ่มระหว่างปี	65,118.50	74,989.17	91,122.18	100,109.56	111,947.87
ชำระคืนระหว่างปี	62,252.10	70,601.37	83,546.87	91,917.89	105,705.85
คงเหลือสิ้นปี	16,305.60	20,548.31	28,491.07	36,698.36	42,107.03
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	4,242.71	7,942.76	8,207.29	5,408.67
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	26.02	38.65	28.81	14.74

ตารางที่ 7.2 การให้เงินกู้แก่สมาชิกระยะปานกลาง

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	532,563.35	582,596.58	651,398.82	768,250.53	937,986.42
กู้เพิ่มระหว่างปี	551,962.87	614,576.85	741,201.18	783,489.79	798,362.50
ชำระคืนระหว่างปี	499,140.09	550,667.37	623,353.84	620,070.96	638,530.89
คงเหลือสิ้นปี	585,386.13	646,506.06	769,246.16	931,669.36	1,097,818.03
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	61,119.93	122,740.10	162,423.20	166,148.67
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	10.44	18.99	21.11	17.83

ตารางที่ 7.3 การให้เงินกู้แก่สมาชิกอื่นๆ

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	98,400.47	118,253.87	127,804.37	141,355.39	156,845.88
กู้เพิ่มระหว่างปี	53,645.92	57,977.41	70,457.83	81,890.96	75,179.88
ชำระคืนระหว่างปี	35,382.92	44,132.19	55,334.25	65,852.85	62,132.78
คงเหลือสิ้นปี	116,663.47	132,099.09	142,927.95	157,393.50	169,892.98
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	15,435.62	10,828.86	14,465.55	12,499.48
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	13.23	8.20	10.12	7.94

ตารางที่ 7.4 การให้เงินกู้แก่สหกรณ์อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ยกมาต้นปี	44,721.90	43,265.11	37,674.20	35,056.77	46,896.82
กู้เพิ่มระหว่างปี	40,547.33	37,451.40	33,821.83	79,605.65	69,336.11
ชำระคืนระหว่างปี	41,726.83	42,410.51	36,442.91	67,273.42	47,904.79
คงเหลือสิ้นปี	43,542.40	38,306.00	35,053.12	47,389.00	68,328.14
จำนวนเงินกู้ยืมคงเหลือสิ้นปี เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	(5,236.40)	(3,252.88)	12,335.88	20,939.14
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	(12.03)	(8.49)	35.19	44.19

ตารางที่ 7.5 ทางใช้ประโยชน์ของเงินกู้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ใช้สอยส่วนตัว	-	156,293.29	184,973.27	221,204.79	235,921.51
ชำระหนี้สินเดิม	193,924.57	221,276.03	267,636.78	236,517.59	283,197.59
เครื่องใช้ในครัวเรือน	-	47,076.20	52,713.55	69,764.66	82,773.27
ซื้อสร้างปรับปรุงสิ่งปลูกสร้าง	115,126.98	128,401.43	139,995.68	141,418.07	136,770.55
ซื้อที่ดิน	-	23,112.03	29,530.76	38,318.23	27,169.14
ซื้อบ้านพร้อมที่ดิน	-	29,836.53	35,642.86	36,026.34	38,170.81
ซื้อยานพาหนะ	-	17,024.66	22,877.28	23,258.12	17,459.53
ลงทุนประกอบอาชีพ	-	24,484.50	35,174.55	43,141.07	48,432.00
อื่นๆ	361,675.74	100,038.76	134,236.46	155,841.44	115,595.85
รวม	670,727.29	747,543.43	902,781.19	965,490.31	985,490.25
ให้สหกรณ์อื่นกู้	40,547.33	37,451.40	33,821.83	79,605.65	69,336.11
รวมทั้งสิ้น	711,274.62	784,994.83	936,603.02	1,045,095.96	1,054,826.36

ตารางที่ 8 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
สินค้าประเภทการเกษตร					
ปุ๋ย	-	-	-	-	-
เครื่องจักรกลการเกษตรและอุปกรณ์	-	-	-	-	-
เคมีการเกษตร	-	-	-	-	-
อาหารสัตว์	-	-	-	-	-
ข้าวสาร	0.07	-	-	-	1.61
ปลายข้าว	-	-	-	-	-
รำ	-	-	-	-	-
พันธุ์พืช	-	-	-	-	-
ยาปราบศัตรูพืช	-	-	-	-	-
พันธุ์สัตว์	-	-	-	-	-
รวม	0.07	0.00	0.00	0.00	1.61
สินค้าประเภทน้ำมัน					
น้ำมันเชื้อเพลิง	-	-	1.40	-	-
น้ำมันหล่อลื่น	-	-	-	-	-
รวม	0.00	0.00	1.40	0.00	0.00
สินค้าทั่วไป					
สุราแช่พื้นเมือง	-	-	-	-	-
สุราแช่ผลไม้ (ไวน์)	-	-	-	-	-
สินค้าอุปโภค บริโภค	-	-	-	-	-
สินค้า OTOP	-	-	-	-	-
สินค้าผลิตเอง	-	-	0.01	-	-
อื่นๆ	7.82	0.48	4.02	26.78	33.82
รวม	7.82	0.48	4.03	26.78	33.82

ตารางที่ 8 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
สินค้าผ่อนชำระ/เช่าซื้อ					
ยานพาหนะ	-	-	-	-	-
เครื่องใช้ไฟฟ้า	-	-	-	-	-
คอมพิวเตอร์	-	-	-	-	-
ที่ดิน/บ้าน	-	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-	-
รวม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สินค้าฝากขาย					
ยานพาหนะ	-	-	-	-	-
เครื่องใช้ไฟฟ้า	-	-	-	-	-
คอมพิวเตอร์	-	-	-	-	-
ที่ดิน/บ้าน	-	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-	-
รวม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สินค้าผ่านบัญชี					
พืชผลการเกษตร	-	-	-	-	-
เครื่องเขียนแบบพิมพ์	-	-	-	-	-
ยานพาหนะ	-	-	-	-	-
เครื่องใช้ไฟฟ้า	-	-	-	-	-
คอมพิวเตอร์	-	-	-	-	-
ที่ดิน/บ้าน	-	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-	-
รวม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวมทั้งสิ้น	7.89	0.48	5.43	26.78	35.43

ตารางที่ 8 การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	(7.41)	4.95	21.35	8.65
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	(93.92)	1,031.25	393.19	32.30
มูลค่าสินค้าที่จำหน่ายให้แก่สมาชิก	0.00	0.37	-	1.15	3.42
จำนวนสมาชิกที่ได้รับการทั้งสิ้น (ราย)	5,004	-	24	-	480

ตารางที่ 9.1 การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ผลิตผลข้าวเปลือก					
ข้าวเปลือกจ้าว	-	-	-	-	-
ข้าวเปลือกจ้าวหอมมะลิ	-	-	-	-	-
ข้าวเปลือกเหนียว	-	-	-	-	-
รวมผลิตผลข้าวเปลือก	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ผลิตผลอื่นๆ					
ข้าวโพด	-	-	-	-	-
ถั่ว	-	-	-	-	-
ยางพารา	-	-	-	-	-
อ้อย	-	-	-	-	-
กาแฟ	-	-	-	-	-
ฝ้าย	-	-	-	-	-
ปอแก้ว	-	-	-	-	-
มันสำปะหลัง	-	-	-	-	-
ใบชา	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9.1 การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ปาล์ม	-	-	-	-	-
ข้าวฟ่าง	-	-	-	-	-
สับปะรด	-	-	-	-	-
ละหุ่ง	-	-	-	-	-
พริกแห้ง	-	-	-	-	-
หน่อไม้	-	-	-	-	-
หอมแดง	-	-	-	-	-
หอมหัวใหญ่	-	-	-	-	-
กระเทียม	-	-	-	-	-
เกลือ	-	-	-	-	-
มะพร้าว	-	-	-	-	-
ผลไม้	-	-	-	-	-
ใบยาสูบ	-	-	-	-	-
พริกไทย	-	-	-	-	-
สุราแช่พื้นเมือง	-	-	-	-	-
ไวน์	-	-	-	-	-
สินค้า OTOP	-	-	-	-	-
อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	-	-	-	-	-
ผัก/ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	-	-	-	-	-
ผลิตภัณฑ์ข้าว/ข้าวสาลีและอาหารแปรรูปอื่นๆ	-	-	-	-	-
ไขมันและน้ำมันพืชฯ	-	-	-	-	-
ผักสด	-	-	-	-	-
ไม้ยางพารา (เฟอร์นิเจอร์)	-	-	-	-	-
สินค้าเกษตรอินทรีย์	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9.1 การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ลำไย	-	-	-	-	-
ทุเรียน	-	-	-	-	-
ลิ้นจี่	-	-	-	-	-
เงาะ	-	-	-	-	-
มังคุด	-	-	-	-	-
ผลิตผลอื่นๆ	-	-	-	-	-
รวมผลิตผลอื่นๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
นํ้านมดิบ					
นํ้านมดิบ	-	-	-	-	-
สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย					
โค - กระบือ	-	-	-	-	-
สุกร	-	-	-	-	-
สัตว์น้ำ	-	-	-	-	-
กึ่ง	-	-	-	-	-
ไก่	-	-	-	-	-
รวมสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวมทั้งสิ้น	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
การรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	-	-	-	-
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	-	-	-	-
มูลค่าผลิตผลที่รวบรวมจากสมาชิก	-	-	-	-	-
จำนวนสมาชิกที่ให้บริการทั้งสิ้น (ราย)	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9.2 ต้นทุนการรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ซื้อผลิตผล	-	-	-	-	-
ต้นทุนการรวบรวมผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ตารางที่ 10.1 การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ผลิตผลข้าวเปลือก					
ข้าวสาร	-	-	-	-	-
ปลายข้าว	-	-	-	-	-
รำ	-	-	-	-	-
แกลบ	-	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-	-
รวมแปรรูปข้าวเปลือก	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ผลิตผลแปรรูปอื่นๆ					
ผลิตผลแปรรูปอื่นๆ	-	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-	-
รวมแปรรูปผลิตผลอื่นๆ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
น้ำมันดิบ					
นมสดพาสเจอร์ไรส์	-	-	-	-	-
นมสดกล่อง UHT	-	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-	-
รวมแปรรูปน้ำมันดิบ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ตารางที่ 10.1 การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
สัตว์เลี้ยงเพื่อขาย					
โคขุน	-	-	-	-	-
สุกรขุน	-	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-	-
รวมสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
สัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล					
ขายผลิตผลสัตว์เลี้ยง	-	-	-	-	-
กำไรจากการขายผลิตผลพลอยได้	-	-	-	-	-
ขายชิ้นส่วนสัตว์	-	-	-	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-	-
รวมสัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวมทั้งสิ้น	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
การแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	-	-	-	-
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	-	-	-	-

ตารางที่ 10.2 ต้นทุนการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ซื้อข้าวเปลือก	-	-	-	-	-
ซื้อผลิตผลอื่น	-	-	-	-	-
ซื้อน้ำมันดิบ	-	-	-	-	-
ซื้ออาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อขาย	-	-	-	-	-
ซื้ออาหารสัตว์เลี้ยงเพื่อขายผลิตผล	-	-	-	-	-
รวมต้นทุนการแปรรูป	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ต้นทุนการแปรรูปผลิตผล/ผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	-	-	-	-
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	-	-	-	-

ตารางที่ 11 การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
สูบน้ำ	-	-	-	-	-
ไถโร ไถนา	-	-	-	-	-
ปรับพื้นที่	-	-	-	-	-
แปลงสาธิต	-	-	-	-	-
ผสมเทียม รักษาสัตว์	-	-	-	-	-
อาชญาบัตร	-	-	-	-	-
ชุดสระ ชุดบ่อ	-	-	-	-	-
รถบรรทุก	-	-	-	-	-
ตลาดกลาง	-	-	-	-	-
อื่นๆ	17.90	9.51	7.56	15.81	19.18
รวม	17.90	9.51	7.56	15.81	19.18

ตารางที่ 11 การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
การให้บริการ/ส่งเสริมการเกษตรเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	(8.39)	(1.95)	8.25	3.37
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	(46.87)	(20.50)	1.09 เท่า	21.32
มูลค่าสินค้าที่บริการให้แก่สมาชิก	-	-	-	-	-
จำนวนสมาชิกที่ให้บริการทั้งสิ้น (ราย)	-	-	12	-	-

ตารางที่ 12 สรุปปริมาณธุรกิจของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
การรับฝากเงิน	249,024.10	334,969.24	350,418.99	376,786.64	410,787.08
การให้เงินกู้แก่สมาชิก	711,274.62	784,994.83	936,603.02	1,045,095.96	1,054,826.36
การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	7.89	0.48	5.43	26.78	35.43
การรวบรวมผลิตผล	-	-	-	-	-
การแปรรูปผลิตผล	-	-	-	-	-
การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	17.90	9.51	7.56	15.81	19.18
รวม	960,324.51	1,119,974.06	1,287,035.00	1,421,925.19	1,465,668.05
ปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	159,649.55	167,060.94	134,890.19	43,742.86
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	16.62	14.92	10.48	3.08

ส่วนที่ 3 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ตารางที่ 13 รายได้อื่น

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ดอกเบี้ยรับเงินฝากธนาคาร	-	444.94	500.82	694.64	1,205.18
ดอกเบี้ยรับเงินฝากสหกรณ์อื่น	-	1,396.56	2,106.56	2,148.87	2,089.77
รายได้ค่าเช่า	13.97	21.99	24.16	15.00	22.65
รายได้จากการเป็นตัวแทน	-	-	-	-	-
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	15.29	16.92	18.19	19.79	18.93
ค่าธรรมเนียมโอนหุ้น	0.25	0.16	1.56	0.12	0.24
ค่าธรรมเนียมโอนกรรมสิทธิ์	-	-	-	-	-
ผลตอบแทนจากการลงทุน	-	6,003.11	7,969.63	9,165.67	10,014.74
เงินอุดหนุน	-	-	-	-	-
หนี้สูญรับคืน	4.24	12.49	6.99	17.82	8.16
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	3.23	18.20	37.24	60.54	28.50
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	5.69	29.39	45.19	35.70	24.88
ค่าบริการจัดเส้นทางเดินรถ	-	-	-	-	-
ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนสัญญา	10.22	-	13.23	12.12	23.42
ค่าบำรุงสหกรณ์	-	0.03	0.22	3.35	0.08
ค่ากระแสไฟฟ้า	-	-	-	-	-
ค่าน้ำบาดาล	-	-	-	-	-
ค่าบริการขายไม้	-	-	-	-	-
รายได้จากการขายกล่อง	-	-	-	-	-
รายได้จากการอบรมสัมมนา	-	-	-	-	-
รายได้ค่าปรับ	-	-	-	-	-
รายได้จากการตั้งโชว์สินค้า	-	-	-	-	-

ตารางที่ 13 รายได้อื่น (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
สินค้าขาดบัญชีที่ได้รับการชดใช้	-	-	-	-	-
รายได้เบ็ดเตล็ด	113.80	141.41	245.06	473.08	523.00
รวม	166.69	8,085.20	10,968.85	12,646.70	13,959.55

ตารางที่ 14 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
เงินเดือนและค่าจ้าง	1,395.95	1,496.36	1,587.65	1,742.18	1,928.70
ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ	34.40	37.15	41.84	39.45	59.21
ค่าเช่า	17.58	14.32	23.19	17.49	18.42
ค่ารับรอง	38.30	43.50	45.60	49.35	54.43
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	94.47	94.14	99.64	103.56	108.39
ค่าของใช้นักงาน	20.91	23.59	28.00	31.05	36.51
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	37.45	41.98	49.91	52.70	53.11
ค่าสาธารณูปโภค	65.88	72.87	81.27	79.27	94.09
ค่าอบรมสัมมนา	63.15	192.77	271.19	249.46	259.97
ค่าบำเหน็จเจ้าหน้าที่	232.51	216.09	241.17	349.02	291.81
ค่าดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	3.20	-	4.73	-	-
ค่าดอกเบี้ยเงินสะสมเจ้าหน้าที่	-	-	-	3.50	-
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	200.36	215.93	240.42	272.53	299.80
ค่าเบี้ยประชุม	130.96	139.50	160.69	161.89	178.62
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	398.80	463.02	513.99	579.03	714.25
ค่าล่วงเวลา	37.10	37.53	42.29	45.57	47.59
ค่าตอบแทน	215.31	235.03	267.36	290.44	307.78

ตารางที่ 14 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารงาน (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ค่าสวัสดิการ	60.36	62.59	75.91	83.92	85.51
เงินสมทบกองทุนทดแทนและประกันสังคม	46.27	44.62	50.16	53.49	45.27
ค่าเบี้ยประกันภัย	10.01	7.29	14.52	12.61	7.94
หนี้สงสัยจะสูญ	157.95	163.16	279.65	518.28	418.85
ค่าธรรมเนียม/ภาษี	44.04	44.88	49.30	53.39	50.24
ค่าธรรมเนียมการตรวจสอบบัญชี	41.25	43.77	41.98	42.91	43.70
ค่าใช้จ่ายตัดบัญชี/ใบอนุญาตตัดจ่าย	56.63	74.64	65.94	73.99	77.07
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	1.28	0.53	1.39	1.45	0.46
ขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	1.48	5.63	2.00	1.09	10.22
ค่าบำรุงชสด.	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายด้านวิชาการ	-	-	-	34.06	-
เงินช่วยเหลือสมาชิก	-	-	-	1,365.32	-
ค่าใบอนุญาตประกอบกิจการขนส่ง	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายดำเนินคดี	-	-	-	-	-
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	-	-	-	28.57	-
ค่าตรวจสอบกิจการ	-	-	-	38.02	-
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	2,524.64	2,668.18	3,500.18	3,062.81	5,966.71
รวม	5,930.24	6,439.07	7,779.97	9,436.40	11,158.65

ตารางที่ 15 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
รายได้					
ธุรกิจสินเชื่อ	56,741.40	53,493.76	58,339.73	68,061.92	82,495.89
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	1.02	-	-	26.78	35.43
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	-	-	-	-	-
ธุรกิจการแปรรูป	-	-	-	-	-
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	-	-	-	15.81	19.18
รวม	56,742.42	53,493.76	58,339.73	68,104.51	82,550.50
ต้นทุน					
ธุรกิจสินเชื่อ	15,709.76	16,654.59	18,035.25	23,531.29	31,403.33
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	-	0.10	-	84.19	36.13
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	13.52	-	-	-	-
ธุรกิจการแปรรูป	-	-	-	-	-
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	-	18.69	-	9.69	13.20
รวม	15,723.28	16,673.38	18,035.25	23,625.17	31,452.66
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	41,019.14	36,820.38	40,304.48	44,479.34	51,097.84
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	-	-	-
หัก กำไรจากการขายสินค้าผ่อนชำระ/ เข้าซื้อปีปัจจุบันที่ยังไม่ได้รับเงิน	-	-	-	-	-
บวก กำไรจากการขายสินค้าผ่อนชำระ/ เข้าซื้อปีก่อนที่รับเงินในปีปัจจุบัน	-	-	-	-	-
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	41,019.14	36,820.38	40,304.48	44,479.34	51,097.84
รายได้เฉพาะธุรกิจ	-	-	5.26	-	-
รายจ่ายเฉพาะธุรกิจ	-	-	-	-	-
กำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจ	41,019.14	36,820.38	40,309.74	44,479.34	51,097.84

ตารางที่ 15 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
<u>บวก</u> กำไรจากการดำเนินโครงการ	-	-	-	-	-
<u>หัก</u> ขาดทุนจากการดำเนินโครงการ	-	-	-	-	-
<u>บวก</u> รายได้อื่น	166.69	8,085.20	10,968.85	12,646.70	13,959.55
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	5,930.24	6,439.07	7,779.97	9,436.40	11,158.65
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	35,255.59	38,466.51	43,498.62	47,689.64	53,898.74
รายได้รายการพิเศษ	-	-	0.02	70.93	0.01
รายจ่ายรายการพิเศษ	50.66	12.22	-	0.93	0.02
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	35,204.93	38,454.29	43,498.64	47,759.64	53,898.73
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	1,214	1,235	1,258	1,274	1,299
กำไรสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	35,228.38	38,491.56	43,926.90	47,787.60	53,952.15
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนสหกรณ์)	16	19	20	17	20
ขาดทุนสุทธิประจำปี (จำนวนเงิน)	23.45	37.27	428.26	27.96	53.42
ไม่ดำเนินงาน (จำนวนสหกรณ์)	11	10	10	15	15

ส่วนที่ 4 ฐานะการเงินของสหกรณ์

ส่วนของสินทรัพย์

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
เงินสดและเงินฝากธนาคาร					
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	31,209.56	38,419.29	41,917.66	37,560.28	45,171.79
เงินฝากสหกรณ์อื่น	20,013.45	42,810.60	51,249.16	48,214.04	52,681.61
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	9.92	8.81	2.58	84.72	78.72
รวมเงินสดและเงินฝากธนาคาร	51,232.93	81,238.70	93,169.40	85,859.04	97,932.12
เงินลงทุนระยะสั้น	25,218.50	25,595.24	40,491.91	47,307.69	33,605.25
ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะสั้น					
- เงินให้กู้	130,139.70	132,472.36	136,605.79	150,048.48	152,199.22
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ :	572.98	588.41	578.15	670.95	747.20
หัก สำรองหนี้คลาดเคลื่อน	-	-	-	-	-
ลูกหนี้เงินให้กู้ - สุทธิ	129,566.72	131,883.95	136,027.64	149,377.53	151,452.02
ลูกหนี้ระยะสั้นสุทธิ					
- ตัวเงินรับ	-	0.66	-	1.48	21.11
- การค้า	-	-	-	854.17	888.94
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	1.02	1.67
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	-	-	-	-	-
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	0.00	0.00	0.00	853.15	887.27
- ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ	-	-	-	170.97	72.52
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	143.28	61.78
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้คลาดเคลื่อน	-	-	-	-	-
ลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ-สุทธิ	0.00	0.00	0.00	27.69	10.74

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
- ค่าบริการ	-	-	-	227.01	367.91
หัก ค่าเผื่อน้ำสงสัยจะสูญ	-	-	-	1.41	0.78
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	-	-	-	-	-
ลูกหนี้ค่าบริการ - สุทธิ	0.00	0.00	0.00	225.60	367.13
- อื่นๆ	3,924.80	4,174.09	6,653.20	8,761.85	11,813.40
หัก ค่าเผื่อน้ำสงสัยจะสูญ	1,429.20	1,506.94	1,909.06	2,585.30	4,111.66
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	-	-	-	-	-
ลูกหนี้อื่นๆ - สุทธิ	2,495.60	2,667.15	4,744.14	6,176.55	7,701.74
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	3,924.80	4,174.75	6,653.20	10,015.48	13,163.88
รวมค่าเผื่อน้ำสงสัยจะสูญ	1,429.20	1,506.94	1,909.06	2,731.01	4,175.89
รวมค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	-	-	-	-	-
หัก ดอกผลจากการขายสินค้าผ่านชำระ รอการตัดบัญชี	-	-	-	-	-
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	2,495.60	2,667.81	4,744.14	7,284.47	8,987.99
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	395.49	413.19	435.54	636.83	755.69
หัก ค่าเผื่อน้ำสงสัยจะสูญ	59.01	67.82	71.66	47.39	53.28
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับสุทธิ	336.48	345.37	363.88	589.44	702.41
สินค้าคงเหลือ	13.02	17.97	20.40	184.36	28.83
หัก ค่าเผื่อมูลค่าสินค้าลดลง	-	-	-	-	-
สินค้าคงเหลือ	13.02	17.97	20.40	184.36	28.83
สินค้าขาดบัญชีหรือหาผู้รับผิดชอบ	-	-	-	-	-
หัก สำรองสินค้าขาดบัญชีหรือหาผู้รับผิดชอบ	-	-	-	-	-
สินค้าขาดบัญชีหรือหาผู้รับผิดชอบ - สุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
สินค้าคงเหลือสุทธิ	13.02	17.97	20.40	184.36	28.83
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น					
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับ	-	-	-	-	-
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-
ค่าปรับลูกหนี้ผิดสัญญาค้างรับสุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
วัสดุคงเหลือ	46.00	46.96	46.49	46.17	49.95
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ	64.74	141.66	300.77	-	3,465.55
รวมสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	110.74	188.62	347.26	46.17	3,515.50
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	208,973.99	241,937.66	275,164.63	290,648.70	296,224.12
เงินลงทุนระยะยาว	86,597.19	128,541.61	147,306.14	148,515.66	169,399.70
ลูกหนี้เงินให้กู้ระยะยาว					
- เงินให้กู้	631,765.48	704,987.10	839,112.51	1,023,101.74	1,225,946.96
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ :	-	-	-	9.57	16.36
หัก สำรองหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	-	-	-	-	-
ลูกหนี้เงินให้กู้-สุทธิ	631,765.48	704,987.10	839,112.51	1,023,092.17	1,225,930.60
ลูกหนี้ระยะยาวสุทธิ					
- การค้า	-	-	-	-	-
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	-	-	-	-	-
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
- ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ	-	-	-	-	-
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	-	-	-	-	-
ลูกหนี้ผ่อนชำระ/เช่าซื้อ-สุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
- ค่าบริการ	-	-	-	-	-
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	-	-	-	-	-
ลูกหนี้ค่าบริการ - สุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
- อื่นๆ	-	-	-	-	-
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	-	-	-
หัก ค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	-	-	-	-	-
ลูกหนี้อื่นๆ - สุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวมลูกหนี้ระยะยาว	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวมค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวมค่าเผื่อลูกหนี้ตลาดเคลื่อนไหว	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
<u>หัก ดอกผลจากการขายสินค้าผ่านชำระ</u> <u>รอการตัดบัญชี</u>	-	-	-	-	-
ลูกหนี้ระยะยาว-สุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
มูลค่าพันธรัฐ					
สัตว์เลี้ยงทำพันธุ์	-	-	-	-	-
<u>หัก ค่าเสื่อมพันธรัฐ</u>	-	-	-	-	-
มูลค่าพันธรัฐ-สุทธิ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์					
ที่ดิน	1,030.11	1,168.53	1,275.53	1,907.55	2,178.31
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	826.87	982.91	1,137.08	1,290.93	1,363.08
งานระหว่างก่อสร้าง	117.18	142.93	143.17	73.19	146.55
เครื่องจักรและอุปกรณ์	31.39	32.82	37.72	42.97	57.97
ยานพาหนะ	102.64	111.44	129.19	168.10	179.41

ส่วนของสินทรัพย์ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
เครื่องใช้สำนักงาน	580.61	646.35	712.18	732.25	772.55
อื่นๆ	-	-	-	-	-
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์สุทธิ	2,688.80	3,084.98	3,434.87	4,214.99	4,697.87
ค่าเสื่อมราคาสะสม	435.86	554.36	597.30	557.51	661.35
ที่ดินอาคารและอุปกรณ์สุทธิ	2,252.94	2,530.62	2,837.57	3,657.48	4,036.52
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน					
สิทธิการเช่า	2.53	278.57	19.86	1.52	1.16
สิทธิการใช้ประโยชน์	471.36	497.52	489.41	590.29	571.68
สิทธิบัตร/สัมปทาน	0.13	-	-	-	-
ซอฟต์แวร์	26.79	34.57	17.94	31.99	36.85
สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ	21.72	25.06	26.74	20.06	19.26
อื่นๆ	90.40	11.87	65.15	10.08	77.43
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	612.93	847.59	619.10	653.94	706.38
สินทรัพย์อื่น					
ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชี	90.72	93.95	98.01	58.73	65.10
เงินทดรองจ่ายดำเนินคดี	39.79	16.34	14.13	15.68	30.98
เงินมัดจำ/เงินประกัน	161.39	27.99	1,495.15	567.56	143.45
อื่นๆ	1,664.22	2,604.45	6,522.27	3,044.20	46.06
รวมสินทรัพย์อื่น	1,956.12	2,742.73	8,129.56	3,686.17	285.59
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	932,158.65	1,081,587.31	1,273,169.51	1,470,254.12	1,696,582.91

ส่วนของหนี้สิน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและ เงินกู้ยืมระยะสั้น	46,658.67	36,768.33	60,227.68	89,577.80	80,509.08
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	2,984.41	40,456.77	81,011.71	140,754.84	194,785.44
ส่วนของหนี้ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	39,677.40	10,872.03	9,195.58	14,652.59	21,893.51
เงินรับฝาก	293,202.38	384,114.33	447,044.77	448,241.13	506,229.96
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์	3.98	4.18	4.09	3.49	3.10
เงินปันผลเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	70.35	69.30	66.05	88.16	91.47
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	-	-	-	-	-
รายได้รับล่วงหน้า	-	-	-	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ	-	-	-	-	-
รวมหนี้สินหมุนเวียน	382,597.19	472,284.94	597,549.88	693,318.01	803,512.56
หนี้สินระยะยาว					
เจ้าหนี้เงินกู้ยืม	29,814.66	29,409.56	24,408.18	50,520.43	85,865.88
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	4.11	0.45	1.18	1.07	1.49
หนี้สินระยะยาวอื่นๆ	-	-	-	-	-
รวมหนี้สินระยะยาว	29,818.77	29,410.01	24,409.36	50,521.50	85,867.37
หนี้สินอื่น					
รายได้รอดัดบัญชี	15.59	56.44	37.69	16.78	9.21
เงินสะสมเจ้าหนี้ที่	105.87	125.72	99.47	125.52	133.65
สำรองบำเหน็จเจ้าหนี้ที่	1,673.98	1,811.79	1,948.03	2,061.16	2,347.96
เงินประกัน	47.33	92.19	636.81	762.72	246.44

ส่วนของหนี้สิน (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
หนี้สินอื่นๆ	4,788.35	6,248.42	7,542.67	9,184.00	8,921.00
รวมหนี้สินอื่น	6,631.12	8,334.56	10,264.67	12,150.18	11,658.26
รวมหนี้สินทั้งสิ้น	419,047.08	510,029.51	632,223.91	755,989.69	901,038.19

ส่วนของทุน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
ทุนของสหกรณ์					
ทุนเรือนหุ้น	430,854.84	480,509.28	537,989.29	601,809.99	670,347.64
ทุนสำรอง	41,031.53	45,309.94	50,715.51	56,574.79	61,968.32
ทุนสะสมตามระเบียบ ข้อบังคับและอื่นๆ	5,285.68	5,654.92	5,973.78	6,383.87	7,623.61
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	921.84	1,688.43	2,849.54	1,767.02	2,116.42
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	(217.33)	4.29	6.97	327.83	4.88
กำไรสุทธิรอการจัดสรร	75.53	1.46	1.67	52.94	0.14
(ขาดทุนสะสม)	(45.45)	(64.81)	(89.80)	(411.65)	(415.02)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	35,204.93	38,454.29	43,498.64	47,759.64	53,898.73
รวมทุนของสหกรณ์	513,111.57	571,557.80	640,945.60	714,264.43	795,544.72
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	932,158.65	1,081,587.31	1,273,169.51	1,470,254.12	1,696,582.91
ทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง) จากปีก่อน	-	149,428.66	191,582.20	197,084.61	226,328.79
อัตราเพิ่มขึ้น (ลดลง) ร้อยละ	-	16.03	17.71	15.48	15.39

ตารางที่ 17 แหล่งที่มาและทางใช้ไปของทุนดำเนินงาน

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2552	2553	2554	2555	2556
แหล่งที่มา					
แหล่งเงินทุนภายใน	804,802.48	945,829.45	1,077,717.99	1,154,872.15	1,291,713.31
เงินรับฝากจากสมาชิก	285,036.77	365,959.98	427,078.48	429,132.10	484,665.30
ทุนของสหกรณ์	513,111.57	571,557.80	640,945.60	714,264.43	795,544.72
อื่นๆ	6,654.14	8,311.67	9,693.91	11,475.62	11,503.29
แหล่งเงินทุนภายนอก	127,356.17	135,757.86	195,451.52	315,381.97	404,869.60
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	119,139.25	117,507.14	174,844.33	295,506.73	383,055.40
เงินรับฝากและหนี้สินอื่น	8,216.92	18,250.72	20,607.19	19,875.24	21,814.20
รวม	932,158.65	1,081,587.31	1,273,169.51	1,470,254.12	1,696,582.91
ทางใช้ไป					
เงินสด/เงินฝาก	51,223.01	81,229.89	93,166.82	85,774.32	97,853.40
ลูกหนี้	765,829.98	841,634.21	982,371.50	1,183,165.70	1,391,310.06
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	2,002.18	2,095.35	2,487.21	3,411.53	4,939.45
หลักทรัพย์/ตราสาร	111,815.69	154,136.85	187,798.05	195,823.35	203,004.95
สินค้าคงเหลือ	13.02	17.97	20.40	184.36	28.83
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2,252.94	2,530.62	2,837.57	3,657.48	4,036.52
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	612.93	847.59	619.10	653.94	706.38
อื่นๆ	2,413.26	3,285.53	8,843.28	4,406.50	4,582.22
รวม	932,158.65	1,081,587.31	1,273,169.51	1,470,254.12	1,696,582.91

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 2113, 4310
www.cad.go.th e-mail : statistic@cad.go.th

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 2113-2114 www.cad.go.th email: statistic@cad.go.th